

A járványhelyzet ellenére a hagyományokhoz hűen kivitték a labarumot a Hármashalom oltárhoz, ahol közösen imádkoztak és énekeltek (a képen a háttérben a csíksomlyói kegytemplom)

Fotó: Romkat.ro

A járvány visszatérít a csíksomlyói búcsú lényegéhez

„A Szentlélek száll le rád” (Lk 1, 35) – ezzel a motóval szervezték meg az idei, különleges csíksomlyói fogadalmi búcsút, melynek főcelebránsa és ünnepi szónoka Kovács Gergely gyulafehérvári érsek volt.

A vilá járvány okozta megszorítások miatt május 30-án szűk körben tartották meg a búcsúi szentmisét a kegytemplomban. A szertartáson részt vett Jakubinyi György nyugalmazott érsek, Tamás József nyugalmazott segédpüspök, valamint a helyi papság és a ferencesek. A templom előtti téren jelen lévő zarándokok fáradtságot nem ismervé jöttek el a csíksomlyói Szűzanyához, és magukkal hozták az útkjba ejtett székyföldi települések lakóinak szalagokra írt üzeneteit, kéréseit.

A szentmise elején Urbán Erik OFM, az erdélyi ferences rendtartomány főnöke köszöntötte az egybegyűlteket és mindazokat, akik a szívükben zarándokoltak: akik valamelyik kommunikációs csatorna segítségével otthonról kapcsolódtak be az ünnepi szentmisébe.

„A Kisebb Testvérek Szent István Királyról Nevezett Erdélyi Rendtartománya nevében örömmel köszöntelek benneteket, ezúttal a szokásostól eltérően, az online térben. Tavaly a nyeregkatedrálisban üdvözöltek titeket, amelyet a Kisomlyó- és a Nagysomlyó-hegy úgy ölel körül, mint bennünket Mária szeretete és mosolya.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Szentté avatják
Foucauld atyát

Bővebben a 7. oldalon

Vizsgálják az otthon,
az iskola
és a templom

Uzsalyné Pécsi Rita
neveléskutató írása
8. oldal

Aggódás
és lenyugvás

van bennem
Beszélgetés
Hortobágyi Cirill
főapáttal
11. oldal

Pécsi elményekről
Gulyás Dénessel
A Szege di Dóm
Látogatóközpontban
Tóth Csaba Leonardo búvőkörében
Ralph Fiennes
és legkedvesebb hóse

Boldog, aki jót tehet embertársával

Beszélgetés a nyolcvanéves Kozma Imrével

Kozma Imre római katolikus pap, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke, irgalmas rendi szerzetes, a mai egyház kiemelkedő személyisége június 4-én ünnepelte 80. születésnapját. Ebből az alkalomból beszélgettünk vele.

Győzámolyban született, és egyéves volt, amikor elvesztette az édesapját. Édesanyja és anyai nagymamája nevelték föl. Hogyan emlékszik vissza a gyermekkorára?

– A legnagyobb hatással az anyai nagyapám volt rám. Sokszor eltűnődtem apám halálán. Anyám számára tragédia volt, én természetesen semmit sem tudtam erről. Nem sejthetem, milyen lett volna, ha a szüleim együtt éltek volna tovább. Családtagok elmondása szerint hat gyermekről álmodtak, és ezt komolyan gondolták. Édesapám halála után egy nagycsaládba csöppentem, ez nagy ajándék volt számomra. Nem egykeként nőttem fel. Anyám legfiatalabb testvére nem sokkal volt idősebb nálam. Egészséges nagycsalád vett körül. Anyámék heten voltak testvérek. A születé-

Fotó: Lambert Attila

semkor már csak három gyerek volt otthon, de természetesen a többiek gyerekei is jártak hozzánk. Korán megtanultam, mit jelent, amikor egy családban egymásért élnek az emberek. Igazi keresztény család volt a miénk. Ez akkoriban, főleg falun, még általánosnak számított. Nagyapám jámbor ember volt, jámborabb, mint a nagyanymám, aki ugyancsak buzgó hívő volt, de racionálisabban gondolkodott.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Az erő és a szeretet Lelkét kaptuk

Ökumenikus istentisztelet a Mátyás-templomban

Pünkösdhétfőn délelőtt a budavári Nagyboldogasszony-templomban (Mátyás-templom) ökumenikus istentiszteletet mutatott be Bogárdi Szabó István református püspök, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkészi elnöke, Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök püspöke és Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek.

Igemagyarázatában Bogárdi Szabó István hangsúlyozta: száz évvel ezelőtt szórták szét a magyar népet, és rengeteg fájdalom közepette kellett megtanulnunk, „miképpen tesz szabadabb az igaz-

ság, hogyan ébreszt reményt számunkra is a kegyelem”. Az igazság pedig nem erővel, nem hatalommal, hanem Isten Lelke által áll helyre. Az erő nem az emberben, hanem Isten Lelkének erejében van. Megtántorodnak a legkülönbek is, mondja Ezsaiás próféta, „de akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el” (Ézs 40,31). Az Isten Lelkéből fakadó igazság szabadabb tesz, bátorít és reményt ad. „Jövel, Szentlélek, jövel, jövel!”

(Folytatás a 8. oldalon.)

Határtalanul oldódó Trianon

Egy szóval tudnám jellemezni, hogy mit is jelent Trianon nekem, aki Nagyváradon születtem a 70-es évek végén, és most családommal Budapesten élek a járványügyi veszélyhelyzet vége felé járva: a határt. Az akkori Románia és Magyarország közötti határ – amely gyalog csupán egy szűk órányira volt a városunktól – fájdóan átjárhatatlan volt; átjutni rajta majdnem lehetetlen a 80-as évek ceaușescui aranykorában. A szomszédságunkban élt két szerencsés család. Mint utólag kiderült, titokban és jól előkészítve átszöktek a határon. Az egyikük igen kalandosan: vasúti kerekeket szerelt a gépjárművére, úgy gurult át az éj leple alatt Magyarországra. És talán mindenki emlékszik az egyszerű juhászra, aki eltévedt a nyájával, úgy jutott át a határon. Sokan azonban nem voltak ilyen szerencsések. Korábban már írtam egy kislányról, aki Székelyföldről költözött Váradra a családjával, és minden álmuk megsemmisült, amikor az édesapját szökés közben lelőtték.

Az első valós határélményemre sajnos még ma is emlékszem. Két évvel a '89-es forradalom után egy, Nagyváradról átköltözött baráti családhoz indultunk látogatóba Magyarországra. Amikor körülbelül félnapos várakozás után a buszunk begurult a határorszre, akkor jött a java. A gépjárművezető addig ministránsokat megszegyenítő hatóságssággal perselyezett, mondván, ha jót akarunk, össze kell dobnunk egy kis zsebpénzt a határőröknek, hogy rendben átengedjenek. Amikor végre sorra kerültünk, és a gyűjtés eredményét átadták az illetékesnek, le kellett szállnunk a buszról. Egy nagy terembe vezettek bennünket, ahol mindenki a csomagja mögé állt. Jött a határőr meg a vámos, aki jobb esetben kipakoltatta a táskát, rosszabb esetben könyékig elmerült benne. A végeredmény pedig – miután a perselybevételt már megkapta, így semmit nem kockáztatott – pont úgy alakult, ahogy a közismert vicc-ben: ha volt rajtunk sapka, az, ha nem volt, akkor meg az volt a baj. Édesanyámhoz érve a vámos a csomagban fölfedezte a baráti családnak szánt, csempészárúnak semmiféleképpen nem nevezhető ajándékot: három darab padlizsánt, ami az erdélyiek egyik kedvencének, a szegények ételének minősülő padlizsánkrm alapja. (Nem volt olyan borús időszak, amikor meg ne termett volna a kertekben, ne lett volna kapható a piacon.) Édesanyám sírva könyörgött a határőrnek, hogy engedjen át bennünket, ha kell, hát kidobja a padlizsánt itt helyben, de a válasza határozott volt: az egész buszt visszafordította.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Az ima megvilágítja szívedet és arcodat

Ferenc pápa katekézise

A Szentatya május 20-án folytatta az imáról szóló katekézissorozatát. Elmélkedésének középpontjában a teremtés misztériuma állt: ha képesek vagyunk elámulni a bennünket körülvevő világ szépségén, jóságán és nagyságán, az imára, hálára, a teremtett világért, a létezésért mondott köszönetre indít minden embert. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Folytatjuk az imádságról szóló katekézist, a teremtés misztériumáról fogunk elmélkedni. Az élet, maga az a tény, hogy létezőnk, megnyitja az ember szívére az imádságra.

A Biblia első oldala egy nagy hálaadó himnuszra emlékeztet. A teremtéselbeszélést refrének tagolják, melyek folytonosan hangsúlyozzák minden létező jóságát és szépségét. Isten, az ő szavával, életre hív, és így minden létezését kap. Szavával elválasztja a fényt a sötétségtől, elrendeli a nappal és az éjszaka váltakozását, az évszakok egymásra következését, színpalettát nyit a növények és állatok sokféleségével. Ebben az élőlényektől túlradó erdőben pedig, mely gyorsan legyőzi a káoszt, utolsóként megjelenik az ember, és ez a megjelenés hatalmas ujjongást vált ki, mely növeli az elégedettséget és az örömet: „Isten látta, hogy amit alkotott, nagyon jó” (Ter 1,31). Jó és egyben szép: az egész teremtés szépsége láthatóvá válik!

Elsőként a teremtés szépsége és misztériuma érinti meg

az ember szívére és készíti őt imára (vö. A Katolikus Egyház Katekizmusa 2566.). Így szól a 8. zsoltár, melyet a kihallgatás elején hallottunk: „Bámulom az eget, kezded művét, a holdat és a csillagokat, amelyeket te rögzítettél. Mi az ember, hogy megemlékezel róla, az ember fia, hogy gondot viselsz rá?” (Zsolt 8,4-5) Az imádkozó ember szemléli a körülötte lévő létezők misztériumát, látja a fölötté feszülő csillagos égboltot – melynek mérhetetlen méreteit az asztrofizika ma megmutatja –, és azon tűnődik, micsoda szeretettervnek kell e hatalmas mű mögött lennie. És mi az ember ebben a végtelen tágasságban? „Szinte semmi” – mondja egy másik zsoltár (vö. Zsolt 89,48): egy lény, aki megszületik, egy lény, aki meghal, egy roppant törékeny lény. Mégis az egész világegyetemben az ember az egyetlen lény, aki tudatában van ennek a túlradó szépségnek. Egy pindurka lény, aki megszületik, meghal, ma még létezik, holnap már nincs, az egyetlen, aki tisztában van ezzel a szépséggel. Mi tudatában vagyunk ennek a szépségnek!

Az ember imája szorosan kapcsolódik az ámulat, a csodálkozás érzéséhez.

Az ember végtelen kicsiny, ha a világegyetem méretéhez viszonyítjuk. Legnagyobb vívmányai is elég csekélynek tűnnek... De az ember mégsem semmi. Az imában ellenállhatatlanul előtérbe kerül az irgalom érzése. Semmi sem létezik véletlenszerűen: az univerzum titka abban a jóindulatú pillantásban rejtőzik, melyet valaki megláthat szemünkben. A zsoltár kijelenti, hogy alig teremtettünk kisebb Istennél, a dicsőség és tisztesség koronáját kaptuk (vö. Zsolt 8,6). Az Istennel való kapcsolat az ember nagysága: a trónra emelése. Természetünkben fogva szinte semmik, kicsinyek vagyunk, de hivatá-

sunknál, meghívottságunknál fogva a nagy király gyermekei vagyunk!

Közlünk ezt sokan megtapasztalták. Ha az élet viszonyosságai, minden keserűségükkel, olykor azzal a veszéllyel járnak, hogy elfojtják bennünk az imádság ajándékát, akkor elég feltekinteni a csillagos égre, szemlélni a naplementét vagy egy virágot, hogy lángra lobbantsuk a hálaadás szikráját.

Talán ez a tapasztalat lehe- telt a Biblia első oldalainak alapja.

Amikor a nagy bibliai teremtéselbeszélést megfogalmazták, Izrael népe nem éppen boldog időket élt. Egy elenséges hatalom elfoglalta földjét; sokakat elhurcoltak, az emberek rabszolgaként éltek

Mezopotámiában. Nem volt többé hazájuk, sem templomuk, sem társadalmi és vallási életük, semmijük sem maradt.

Mindazonáltal a nagy teremtéselbeszéléstől kezdve valaki újra elkezdett rátalálni a hálaadás okaira, elkezdte dicsérni Istent a létezésért. Az ima a remény első ereje. Imádkozol, és a remény nő, halad előre. Azt mondanám, az ima megnyitja az ajtót a remény előtt. A remény megvan, de az imámmal kinyitom előtte az ajtót. Mert az ima emberei örözik az alapigazságokat; ők azok, akik ismételtetik – mindenekelőtt maguknak, majd mindenkinek –, hogy ez az élet, minden baja és megpróbáltatása ellenére, nehéz napjai ellenére tele van kegyelemmel, melyen csak ámulhatunk. És mint ilyen mindig védenünk és vigyázunk kell!

Az imádkozó férfiak és nők tudják, hogy a remény erősebb a csüggedésnél. Hiszik, hogy a szeretet erősebb, mint a halál, és egy napon biztosan diadalmaskodik, még ha olyan időben és oly módon is, amelyet nem ismerünk. Az ima emberei visszfényt hordanak arcukon: mert a nap a legsötétebb napokon is megvilágítja őket.

Az ima megvilágít téged: megvilágítja lelkedet, megvilágítja szívedet és megvilágítja arcodat.

Még a legsötétebb időkben is, még a legnagyobb fájdalmak közepette is!

Mindannyian örömhordozók vagyunk. Gondoltál már erre? Hogy te örömhordozó vagy? Vagy inkább rossz, lehangoló hírek hordozója akarsz lenni? Mindannyian képesek vagyunk örömet vinni. Ez az élet Istentől kapott ajándék: túl rövid ahhoz, hogy szomorúságban és keserűségben éljük le. Dicsérjük Istent, egyszerűen örülve annak, hogy létezőnk! Tekintsünk a világmindenségre, pillantsunk a szépségekre, de nézzünk keresztszűre is, és mondjuk: „De te létezel, te ilyennek teremtettél bennünket, önmagadnak teremtettél!” Meg kell éreznünk szívünk nyughatatlanságát, mely arra készlet, hogy köszönetet mondjunk Istennek, és dicsérjük őt! A nagy királynak, a Teremtőnek a gyermekei vagyunk, és képesek vagyunk kibetűzni az ő kézjegyet az egész teremtésből; abból a teremtésből, amelyet ma nem védelmezünk, de amelyen ott van Isten kézjegye, aki azt szeretetből alkotta. Segítsen az Úr, hogy ezt egyre jobban megértsük, és vezessen arra, hogy „köszönöm”-öt mondjuk: és ez a „köszönöm” egy gyönyörű ima!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Út egy igazságosabb gazdasági rendszer felé

Baritz Sarolta Laura OP közgazdász a Megújulás a szeretetben című körlevélről

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) 2019. november 13-án körlevelet adott ki, Megújulás a szeretetben címmel. A korunk problémáira reflektáló dokumentum gazdasági vonatkozásairól Baritz Sarolta Laura domonkos szerzetes nővér, közgazdászt, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanárát, a Keresztény Társadalmi Elvek a Gazdaságban (Keteg) szakirányú továbbképzés szakfelelőset kérdeztük.

A körlevélben ezt olvashatjuk: „a hit cselekvésre indít (...) a gazdaság területén” is. Hogyan kapcsolódik a hit a gazdasághoz?

– A körlevél legfontosabb mondanivalója, hogy Egyház a nem hívő embereknek is felkínálja azt a gazdasági szemléletet, amit a társadalmi tanításában hirdet. Ez egy erényetikán alapuló rendszer, ilyen értelemben tehát azt mondanám, hogy a gazdaság összekapcsolódik az erkölccsel. Az erkölcs pedig a hitben gyökerezik. Utalnék a természet törvény fogalmára, amit Aquinói Szent Tamás ismertetett Summa theologiae című művében, és ami már a klasszikus görög kultúrának is része volt. A természet törvény szerint minden emberben benne él a parancs: kövesd a jót és kerüld a rosszat. Az ember tehát erkölcsi lény. Alapvető hajlama a jóra való. A természet törvény az ember erkölcsiségét fogalmazza meg, és az Egyház társadalmi tanítása szintén ezen az alapon áll, a gazdaság vonatkozásában is.

A körlevél az emberi tevékenységek összehangolásának igényével lép fel, egy egységesítő elv alapján. Vajon napjaink plurális világában megvalósítható ez a kultúra egészét érintő összehangolás?

– Úgy gondolom, hogy a természet törvény mint egységesítő elv alapján igen, lehetséges, bár az Egyház

szándéka szerinti jó a bűn miatt soha nem valósult meg teljes tisztaságában az emberi történelem során. Nem véletlen, hogy Szent II. János Pál pápa az Emlékezet és azonosság című művének mottójául a búzáról és a konkolyról szóló evangéliumi példabeszédet választotta: a jó és a rossz együtt növekszik és vetélkedik a világban, az emberi történelem pedig ez a küzdelem maga. De azt is tudjuk, hogy a végén nem marad el az aratás.

Az MKPK körlevele „a társadalom peremére jutottak és a szegények felé forduló szolgáló szeretetre” buzdít mindenkit. Tapasztalja-e ennek a szemléletnek a terjedését vagy jó példáit az Egyházon kívül is?

– Elsőként a Magyarországon bevezetett közmunkaprogram, a romapolitika, az Erzsébet-program jutott eszembe; az állam a gyerekek nyaraltatása révén is törődik a szegényekkel. De a legjobbak természetesen az egyházi példák, Teréz anyától kezdve a Sant’Egidio közösségig. Az emberekben a természet törvény szerint megvan a hajlam arra, hogy jót cselekedjenek az igazságosság alapján, bár ez nem mindig érvényesül.

Térjünk vissza a gazdasághoz. A körlevél sürgösi a vagyonkoncentráció irányának megváltoztatását. Vajon gondolkodnak-e erről a gazdasági élet vezetői is? Érdekelte lehetők a szemléletváltásban?

– A világ helyzete ebből a szempontból jelenleg szörnyűsége. A társadalom legfelső 10 százalékának kezében összpontosul a föld vagyonának 90 százaléka. Ezt hívja a szakirodalom 10-90-es társadalomnak. Iszonyatosan torz, égbekiáltóan igazságtalan ez az elosztási rendszer. Három és fél milliárd ember él szegénységben. A globalizáció megjelenésével a XXI. századra kiéleződött a szegénység problémája.

A publikációim témája és amit tanítok, lényegében arról szól, hogy amilyen az emberi értékrend, olyan a gazdasági rend. Végső soron az ember erkölcsi értékrendjén múlik, hogy ez a mérhetetlen igazságtalanság megszűnik-e. Elsődleges feladat tehát az ember értékrendjének átalakítása. Haszonelvű módon nem lehet megoldani ezt az óriási problémát. Anyagi alapon tartósnak nem lehet érdekelte tenni a gazdasági vezetőket. Ez fából vaskarika lenne. Mindenféleképpen az erkölcsi értékrendre alapolnánk, de hozzátennék strukturális lépéseket, normákat, törvényeket is: ezek a külsődleges lépések

szabályozhatnák a vagyonkoncentrációt. A probléma az, hogy a magántulajdon sérthetlensége a kapitalizmus alaptörvénye; egy állam nehezen lépheti meg azt, hogy korlátozza a magánvagyonokat. Ugyanakkor vannak önkéntes kezdeményezések. Egy-egy felső vezető úgy dönt, hogy inkább erényetikai alapon szeretné vezetni a vállalatát, legyen az multicég vagy kisvállalat. A „Blueprint for better business” (A jó üzlet lenyomata, blueprintforbusiness.org) elnevezésű mozgalmat például multinacionális cégek felső vezetői hozták létre. Az Egyház társadalmi tanításának elveire támaszkodva kialakítottak egy olyan üzleti modellt, amelynek alapja az emberi méltóság, az igazságosság, a közjó, a szolidaritás és a szubszidiaritás. Ennek a modellnek a segítségével igyekeznek jó irányba terelni az üzleti gondolkodást.

A gazdaságról való közgondolkodás jelenleg haszonelvű, de számos példát látunk arra, hogy vállalati főlő vezetőik összefognak ez ellen. Egy rangos konferencián Stefano Zamagni bolognai közgazdászprofesszor is beszámolt erről. Számos multinacionális cég felső vezetője nem a szűk értelemben vett haszonmaximalizálási modellt tartja ideálisnak a gazdaságkodásban, hanem inkább az úgynevezett érintetti modellt, ami a gazdasági folyamatban részt vevők érdekeinek figyelembevételét és védelmét jelenti.

Véleménye szerint változtathatnak-e a jelenlegi gazdasági, társadalmi trendek a mostani járványhelyzet tanulságai?

– Jelenleg is sokan munkálkodnak azon, hogy a munkavállalók és a vál-

lalkozók érdekeit védjék a járványhelyzetben. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) az együttműködést, a munkavállalók érdekvédelmét szorgalmazza ajánlásaiban, elemzéseiben. Emberközponitú elvek ezek. Az emberközponitú gazdaság fogalmát a Katolikus Egyház társadalmi tanításában találjuk meg, legjellemzőbben Szent II. János Pál pápa gazdasággal kapcsolatos írásaiban. A pápa világosan kimondja, hogy a munka és a gazdaság alanya és egyben célja az ember. A gazdasági, állami, politikai tevékenység arra hivatott, hogy az embert szolgálja, minden egyes ember javát, más szóval a közjót.

Jó példa a mostani helyzetben Magyarország. Az úgynevezett gazdaságvédelmi akcióterv számos olyan elemet tartalmaz, ami az ember védelméről szól: ilyen a bankhitel törlesztési kötelezettségének felfüggesztése, a kisadózó vállalkozások tételes adója (kata) alá eső vállalkozások adójának elengedése, a munkahelyek megőrzésének segítése (az állam a bérköltség egy részét átvállalja a munkaadótól), a beruházások és a kiemelt ágazatok újraindítására irányuló támogatások. Mind ezermilliárd forintos nagyságrendben, ami a hazai GDP 18–20 százalékát jelenti.

Úgy gondolom, itt nem a haszon maximalizálásáról van szó, hanem az emberről. Külön kiemelném, hogy az állam Magyarországon nagy hangsúlyt helyez az idősok védelmére, ami más országok intézkedéseivel összehasonlítva is öröndetes.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ez a katedrális az idén a sokszorosára növekedett, hiszen ma, a fogadalmi búcsúnk ünnepén az egész Kárpát-medence egyetlen templomá, egy nagy katedrálissá vált, amelynek tartópillére Kárpát-alja, Felvidék, Örvidék, Délvidék-Vajdaság, Bánság, Partium, az anyaország, a moldvai csángó vidék és Erdély, amelynek oltárán ott áll a Napbaöltözött Asszony, akit mi úgy ismerünk: Csíksomlyói Segítő Szűz, karján a Kisdédél.

Az Édesanya nem csak azt várja, hogy gyermekei meglátogassák, hanem az idejében, az Eucharisztia évében, amely egységünk kifejezője, maga látogat el hozzátok, s alázatosságában a háttérbe vonul, és Szent Fiát adja, aki valóságosan jelen van az Oltáriszentségben. Az apostolok Jézus feltámadása után félelmükben bezárkóztak, önkéntes karanténba vonultak, ott-hon maradtak. De az Úr nem feledkezett meg róluk. Elküld-

A járvány visszatérít a csíksomlyói búcsú lényegéhez

A mai pünkösdszombati búcsú Mária-zarándoklat, de holnap, pünkösöd napján a Szentlélek eljövételét ünnepeljük. A Szentírás tanúsága szerint a Szűzanya és a tanítványok együtt voltak, együtt készültek és imádkoztak, együtt várták a Szentlélek kiáradását.

Zarándokolni és együtt lenni: a koronavírus-járvány miatti állami rendelkezések következtében épp ez a két elem hiányzik idejünnepelésünkből. De hogyan lehet így ünnepelni? – tették és teszik fel sokan a kérdést.

Egy idős, bölcs ember tánynán gazdálkodott a fiával együtt. Egy vihar alkalmával a lovaik megijedtek, és elszabadulván elkóboroltak. Keresték, de nem találták meg őket. A szomszédok sajnálkoztak

meg. Elmaradnak a zarándok-csoportok. Elmarad a megszokott ünnepelés. Elmaradnak a távolról jövő vendégek, elmarad a hazalátogató családtag. Nincs mellettem a zarándoklat alatt az idegen, akivel szóba elegyedek, aki megoszt velem egy gondolatot, egy élet-tapasztalatot, és kiderül, hogy testvérek vagyunk. Elmarad a letört és hazavitt nyírfáig, elmarad a búcsúfia.

Ma délelőtt, miközben az autóban errefelé tartottam, egy üzenetet kaptam. Ez állt benne: „Vár minket a jó Mária. Olyan ez, mint amikor a vándormadár érzi, hogy útra kell indulnia, benne van a génjeinkben. És én itthon ülök.”

Kedves testvéreim! „Honnan tudjátok, hogy ez rossz?” A Jóisten soha nem akar rosszat a népének! „Ami van, annak szabad lennie!” – mondja *Musó Péter* jezsuita atya. Ha Isten megenged valamit, amit rosszként élek meg, rágódhatom rajta, emészthetem magam, kereshetek magyarázatokat, de a tényen nem tudok változtatni. Nem értem meg, lehet, hogy fáj, de akkor is tudnom kell, hogy Isten jó, és jól akar a népének.

„Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (Mt 27, 46) – fohászkodik Jézus a kereszten. Úgy érzi, hogy Atyja elhagyta őt, aztán harmadnapra kiderül, hogy mégsem.

A történelem folyamán nemegyszer érezhette úgy a népünk, hogy Isten elhagyta, elfordította tőle az arcát. És ha ezeket az alkalmakat, történeteket felidézzük, rendszerint megkísért bennünket a siránkozás, a keseregés, a mélységes gyász érzése.

Ilyenkor Ferenc pápánk szavai jutnak eszembe, aki egy évvel ezelőtt itt, Csíksomlyón azt mondta: „nem szabad elfelednünk vagy tagadnunk a múlt összetett és szomorú eseményeit”, de arra biztatott, hogy tudjunk a jövő érdekében cselekedni, „kérve az Úrtól a kegyelmet, hogy a régi és a mostani sérelmeinket és bizalmatlanságainkat változtassa új lehetőségekké a közösség érdekében”.

Krisztusban szeretett testvéreim! Különös, furcsa, szokatlan a mai ünnepelésünk. De hadd tegyem föl újra a kérdést: „Honnan tudjátok, hogy ez rossz?” A koronavírus-járvány alatt sokszor megfogalmaztuk, hogy annyi minden átértékelődik bennünk... Megtanulhattuk, hogy mi az iga-

zán értékes, a maradandó, a lényeges. Meggyőződése, hogy a csíksomlyói pünkösdszombati búcsúval is ugyanez történik. A járvány visszavet bennünket a lényeghez, az ünnep magvához.

És ezt megfogalmazhatjuk a történelem segítségül hívása által, kezdve az 1352-ben tett fogadalommal, majd az 1484-ben *VIII. Ince* pápa által adott búcsún keresztül egészen napjainkig. Ez az ünnep mélyen beivódott a vidék katolikusainak lelkébe a ferencesek szolgálata által.

De még inkább megfogalmazza a csíksomlyói pünkösdszombati búcsú mibenlétét, lényegét szent életű *Márton Áron* püspökünk, amikor

1949-ben azt mondja szentbeszédében: összegyűltetek, „hogy tanújelét adjátok hiteknek, és a boldogságos Szűzanya által megerősödvé továbbra is kitartsatok, minden megpróbáltatások ellenére, a Katolikus Anyaszentegyházba vetett hitekben”.

Tavaly pedig Ferenc pápa így fogalmazott: „Ti minden évben, pünkösöd szombatján elzarándokoltok ide, hogy eleget tegyetek őseitek fogadalmának, megerősödjete az Istenbe vetett hitben és a Szűzanya iránti áhítatban.”

A csíksomlyói pünkösdszombati búcsú történetében nem a mai az első alkalom, amikor nem gyűlhetünk össze. De hitünk kifejezésének, a

Szűzanyához való ragaszkodásunknak mindez nem lehet akadálya.

A mostani járvány és a vele járó karantén sok mindenre megtanított, megtaníthatott bennünket. Hiszem, arra is, hogy tudjuk értékelni az ünnepet, a találkozást.

Milyen rossz érzés volt, amikor valaki nagyon készült a csíksomlyói Szűzanyához, de betegség vagy más ok miatt végül nem tudott eljönni. Most mindannyian otthon maradtunk vagyunk, és még búcsúfiát is hiába várunk.

Kedves testvéreim! „Honnan tudjátok, hogy ez rossz?” Ne feledjük, hogy a történelem ura az Isten, aki mindig jól akar nekünk! Vállaljunk sorsközösséget, és higgyünk abban, hogy a Szűzanya, a Napbaöltözött Asszony megsegít. Nem zarándokolhattunk most el ide, nem lehetünk fizikailag együtt, de a Szűzanyához való gyermeki ragaszkodásunkat semmi és senki nem veheti el tőlünk.

Imádkozzunk az aranyrózsás Csíksomlyói Segítő Szűzanyához: „Mindannyian a gyermekeid vagyunk, nem vagyunk árvák, mert te velünk vagy, és vigyázol ránk. Róma püspöke arra biztatott, hogy őrizd meg Erdély örökségét, mely számunkra először te vagy. Ígérjük gyermeki szeretettel, hogy hozzád, csíksomlyói Szűzanyánk és Szent Fiadhoz, Urunkhoz, Jézus Krisztushoz hűségesek maradjunk. Ámen!” (Vértesaljai László SJ imája)

Forrás: Romkat.ro
Fotó: Dezső László

Határtalanul oldódó Trianon

(Folytatás az 1. oldalról.)

Később Esztergomba jártam gimnáziumba, azután meg Budapestre egyetemre, így sokszor volt alkalmam átélni a határátkelés hol jobb, hol rosszabb – de többnyire inkább rosszabb – élményét.

Esztergomban gyakran lesétáltam a Duna-partra. Román útlevellemmel a zsebemben, vízum híján csak szemléltem a csonka hídfőt, hallgattam a túlpartra induló kompok moraját – nem sok esélyem volt arra, hogy betegyem a lábam a Mikszáth- és Márai-könyvekben megénekelte Felvidékre.

A rossz élmények hatására még ma is görcs van a gyomromban, ha itthonról hazaindulok, habár a határátkelőkön ma már játszói könnyedséggel lehet átlépni. Amióta az Európai Unió tagjai vagyunk, megnyíltak előttünk a határok. Esztergomi diakónusszentelésem után természetes volt, hogy a családom tagjaival és a plébániákról érkezőkkel átsétáltunk az újjáépített Mária Valéria hídon, hogy fagyival a kezünkben megcsodálhassuk Esztergom leg-szebb panorámáját.

A járványidőszak viszont sok mindent eszembe juttatott a múltból. Például azt, hogy ha nem vigyázunk közös értékeinkre, egy szempillantás alatt ismét valóság lehet a múlt. Amióta családlátogatás céljából hivatalosan is el lehet hagyni Budapestet, nem volt kérdés, hová menjünk először a gyerekekkel: Nagyváradra és Esztergomba. Az utóbbit már abszolváltuk. A híd magyar oldalára érve fájó volt tapasztalni, hogy most nem tudunk átsétálni rajta. Jó hír, hogy azóta már feloldották a szigorú korlátozásokat, és negyvennyolc órára bárki ellátogathat északi szomszédunkba anélkül, hogy a karantén veszélyét kockáztatná. De Váradra továbbra sem lehet menni...

te nekik a Szentlelket, hogy megerősödvé tegyenek tanúbizonyosságot. A Szentlélek szállt le rád, Mária, a Szentlélek tölt el minket is, megerősítve bennünket, hogy rendületlenül hűek maradjunk hitünkhöz, és megfogadjuk: visszatérünk, Szűzanyánk, csíksomlyói szentélyedbe.

Szétszórtan és szétszaggattottan vagyunk, de az anyanyelvünkön elmondott imák összefűznek bennünket. Ezzel a lelkülettel imádkozzunk és kapcsolódjunk be közösen az ünnepi szentmisébe” – fogalmazott Urbán Erik OFM.

Bevezetőjében Kovács Gergely érsek hangsúlyozta: nem könnyű az idej búcsúra tekinteni, amikor a technika köt össze bennünket, hiszen megszoktuk, hogy évről évre több mint százezer ember zarándokol el Csíksomlyóra. Arra biztatott, hogy szívünkben zarándokoljunk el a Szűzanyához, és ebben a megváltozott helyzetben is keressük a jót.

Az alábbiakban az idej csíksomlyói fogadalmi búcsú szónoka, Kovács Gergely gyulafehérvári érsek ünnepi homíliáját olvashatják teljes terjedelmében:

Krisztusban szeretett testvéreim!

rajtuk, és azt mondogatták, hogy milyen nagy rossz érte most őket. Az öreg bölcs erre így szólt: „Honnan tudjátok, hogy ez rossz?”

És valóban, pár nappal később a lovak visszatértek, de magukkal hoztak pár vadlovat is. Így lovaik száma a kétszeresre növekedett. A szomszédok erre ezt mondták: „Örülünk, hogy ilyen nagy szerencse ért.” A bölcs öreg ismét megkérdezte: „Honnan tudjátok, hogy ez jó?”

A vadlovakat az öreg bölcs fia be akarta törni, leesett a lóról, és eltörte a lábát. A szomszédok most sopánkodtak: „Jaj, milyen nagy rossz érte magukat!” Az öreg ismét megkérdezte: „Honnan tudjátok, hogy ez rossz?”

Háború tört ki, és a fiatalokat behívták katonának. A bölcs öreg fia azonban nem vált be, mert törött volt a lába. Így a rossz jónak bizonyult, ahogy előzőleg a jó rossz-nak...

Krisztusban szeretett testvéreim!

Az elmúlt hetekben, különösen az utóbbi napokban jóformán mindenkitől csak szomorú, letört, csüggedt szavakat hallottam, ha szóba került a mai ünnep. És érthető. Elmarad a megszokott nagy tö-

Mi voltunk a látható Egyház

Több mint két hónappal ezelőtt még a szerkesztőségből kerestem meg Écsy Gábor atyát, a Katolikus Karitászs országos igazgatóját és Zagya Richárd igazgatóhelyettest, hogy a Magyar Tudományos Akadémián március 24-én rendezendő nemzetközi karitászkonferenciáról beszélgessünk. Az eseményt azonban a kihirdetett veszélyhelyzet miatt nem tartották meg. Most, hogy kezd visszatérni az életünk a régi kerékvágásába, arra kértem őket, hogy meséljenek a járványidőszakban végzett munkájukról, a tapasztalataikról és a jövőbeli terveikről. Ezúttal már személyesen találkozhattunk. Écsy Gábor atya az elmúlt néhány hónap történéseiről adott tájékoztatást.

Az Akadémiára tervezett konferencia a veszélyhelyzet kihirdetése miatt elmaradt. Éppen nagybőjt előtt álltunk, amikor a karitászhagyományosan adománygyűjtést hirdet. Meghiúsult ez az akció?

– A karitászkonferenciát a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz kapcsolódóan, neves külföldi előadók részvételével tartottuk volna meg. Bizom abban, hogy egy későbbi időpontban megrendezhetjük. A templomokban meghirdetett nagybőjti adománygyűjtést a járvány ellehetetlenítette, nem sikerült befejeznünk, így idén csak szerény eredményeket könyvelhettünk el. A pandémia azonban sokkal több munkát adott nekünk, mint amennyit békeidőben végzünk.

Több vagy más jellegű munkát igényelt ez az időszak?

– Új kihívásokkal szembesültünk. Olyanokkal, amilyenekkel sem a karitás, sem más segélyszervezet nem találkozott még. Nem voltunk felkészülve ezekre sem eszközökkel, sem mentálisan. Nem volt elegendő ismeretünk arról, mit kell tennünk ebben a helyzetben, így teljesen ráhagyatkoztunk az állami utasításokra. A Karitatív Tanácson belül összefogás alakult ki az országban működő hat legnagyobb karitatív szervezet között. A védőeszközök és az adományok elosztása összehangoltan zajlott. Így tudtuk ellátni a váratlan feladatokat is. Nagyon sok egyházi, alapítványi és civil szervezetnek, intézménynek segítettünk. Eljuttattuk hozzájuk az adományokat, főként fertőtlenítőszeret, gumikesztyűket, szájmasczkokat, de kaptunk vitaminokat és nagy mennyiségben Béres Cseppet is. Nem csak az adományok célba juttatásával foglalkoztunk, hanem mi is vásároltunk, amire szükség volt. Nagyon jelentős összegeket költöttünk el erre.

A karanténidőszak alatt, úgy tudom, Győrben volt egy szokatlan segélyakciójuk.

– Valóban, önkénteseink egy részének a koránál fogva korlátozott volt a mozgástere. De a fiatalok esetében is hangsúlyoztuk, hogy ne csak a segítőmunkára koncentráljanak, hanem az egészségük megőrzésére is.

Igen, a Hungária Nagycirkusz esete. Ez is megmutatta, milyen nehéz helyzetbe kerülhettek emberek a járvány miatt. A cirkusz minden felszerelésével együtt megérkezett Győrbe, felállították a sátrukat, de a veszélyhelyzet miatt az előadások elmaradtak, így bevételük híján teljesen ellehetetlenült a helyzetük. A társulat tagjai között sok a külföldi, ők a határok lezárása miatt már nem tudtak hazamenni. Nekik és a cirkuszi állatoknak is segítségre volt szükségük, ellátásra szorultak, így támogattuk a dolgozókat és az állatoknak is vitünk ennivalót.

A Katolikus Karitászs RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat a függőségtől szenvedőkkel foglalkozik. Számos szakember figyelemztetett arra, hogy a karantén ideje alatt növekedhet az alkoholfogyasztás és könnyebben kialakulhat a játékfüggőség is. Mit tapasztaltak a szenvedélybetegekkel foglalkozó munkatársaik?

– Sajnos valóban megvolt az esély arra, hogy a kényszerű összecsúszás miatt konfliktusok alakuljanak ki a családokban és a kapcsolatokban, gondot okozzon a túlzásba

vitt alkoholfogyasztás, illetve növekedjen azoknak a száma, akik nem tudnak szabadulni a játékszenvedélytől. A RÉV online tartotta a kapcsolatot azokkal, akik már korábban hozzájuk fordultak segítségért. Sok volt az új érdeklődő és segítséget kérő megkeresések is érkeztek, de ők tartósan nem maradtak kapcsolatban velünk. Ez azért jelent gondot, mert az egyszeri tanácsadás ezekben az esetekben nem segít. Egy hosszabb folyamat során lépésről lépésre kell haladni ahhoz, hogy a szenvedélybeteg a rendszeres segítségnyújtással megtámogatva ki tudjon lépni a bajból.

A vidéken élő rászorulókat minden évben vetőmaggal és palántákkal szokták segíteni. Idén is meg tudták oldani ezt?

– A vetőmagosztás szerencsére még a járvány előtt megtörtént, így a rászorulókat a kiskertekben időben el tudták vetni a magokat. A járvány ideje alatt több helyről kaptunk palántákat, ezekből csak az egri karitás több tízezret osztott szét. Vidéken nagyon nagy örömet szereztek ezzel az embereknek, hiszen ott étenek a kerti munkákhoz, és szívesen foglalkoznak növénytermesztéssel.

Évek óta működik a karitás orvosmissziója. Gondolom, sem Kárpátaljára, sem Erdélybe, sem a Délvidékre nem jutottak most el.

– Egész évre megterveztük az útjainkat, de ezek a határok lezárása miatt most természetesen elmaradtak. Nem tudtuk fölkeresni a településeket, és elvégezni a szükséges szűrővizsgálatokat. A legtöbb helyre visszajárunk, és a szakemberek beszámolóival örömmel töltönek el bennünket. Látjuk, hogy van értelme a munkának, hiszen az orvosmisszió tagjai sok esetben tapasztalják, hogy javul a pácienseik állapota. Fontos, hogy időről időre visszatérjenek a településekre, és nyomon kövessék az ott élők egészségének alakulását, mert sok esetben új szemüvegre vagy a járást, a mozgást segítő eszközökre van szükség. Ez a munka most a járvány miatt megszakadt, de júniusban már mehetünk Szerbiába, a Délvidékre folytatni a megkezdett munkánkat. Reméljük, hamarosan Kárpátaljára és Erdélybe is eljutunk. Gondolkodtunk azon, hogy a kényszerű távollétünk ideje alatt hogyan

feladatot jelentett számunkra, mint korábban, de örömet is. A hívek, a rászorulókat csak így találkozhatunk személyesen az Egyházzal. És érezzük, milyen hálásak a gondoskodásunkért.

Az utóbbi időben enyhültek a korlátozások, jelentősen lassult a járvány terjedése. Milyen feladataik vannak ebben az új helyzetben?

– Az egyházi, illetve civil fenntartású idősothonok és szociális otthonok gyakran fordulnak hozzánk kérésekkel. Nagy kihívást jelent számunkra a fertőtlenítőszer, gumikesztyű, tisztítószerek, szájmasczkok beszerzése, hiszen mindenből a sokszorosra foga most náluk, mint máskor. Mi ezt részben a püspöki konferencia által biztosított katasztrófaalapból, részben pedig adományokból és a megtakarításainkból tudjuk előteremteni számukra. A karanténidőszak alatt megtanultuk, hogy nemcsak az anyagiakat kell tartalékolni, hanem az eszközöket is. A járvány hazai megjelenésekor hiába állt rendelkezésünkre megfelelő anyagi fedezet, gyakran előfordult, hogy nem tudtuk beszerezni a szükséges eszközöket, mert Európa-szerte hiány volt azokból az árucikkekből, amelyekre a járvány megfékezéséhez szükség volt.

• Az előttnk álló időszak terveiről Zagya Richárd, a Katolikus Karitászs igazgatóhelyettese adott áttekintést: „Hosszú távú segítséget szeretnénk nyújtani hátrányos helyzetű embereknek, településeknek, térségeknek. Törekszünk arra, hogy lehetőleg olyan támogatást adjunk a családoknak, ami aktivitásra, együttműködésre ösztönzi őket. Így jöhet létre az a változást előidéző segítségnyújtás, amelynek során ránk és rájuk

is szükség van. Ezeket nevezük hosszú távú felzárkóztató programoknak. Reményeink szerint ezek a lehetőségek megváltoztathatják egy-egy család vagy akár egy egész település életét, szociális helyzetét. A karitás ezért indította útjára a vetőmag- és a palántaprogramját, de adtunk már élő állatokat is családoknak. A Szép otthon program keretében a lakásokat a lakók újítják fel a karitászs segítségével. Fontosnak tartjuk, hogy a családtagok maguk is részt vegyenek a munkákban. Nagyon örülünk annak, hogy a fogantatástól a foglalkoztatásig elnevezésű állami felzárkóztató stratégiahoz csatlakoztak a nagy karitatív szervezetek. Ennek a programnak a keretében háromszáz különösen hátrányos helyzetű település felzárkóztatása a cél.

Az emberi életet a fogantatástól segíteni szeretnénk, hogy a felcseperedő gyermek ne szenvedjék el a felnőtté válásuk során azokat a szociális hátrányokat, amiket a segítségünk nélkül valószínűleg nem kerülhetnének el. Az Ormánság Sellyei járásában 38 településen végez felzárkóztató tevékenységet a karitás. Ezeken a településeken rendszeres közösségfejlesztő és gyermekprogramokat nyújtunk az ott élőknek, és több helyen úgynevezett Jelenlét Pontot működtetünk, ahol ügyfélszolgálat és krízistanácsadó segítséget vehetik igénybe a rászorulókat. A szülőknek háztartásvezetési ismereteket tanítunk, oktatjuk őket a gyermeknevelésre, a keveske pénz okos beosztására is. Emellett szoros kapcsolatot tartunk a helyi polgármesterrel, orvossal, védőnővel, plébánossal, lelkészszel.

A Katolikus Karitászs egyházi szervezetként fontosnak tartja, hogy szeretetszolgálati jellegű tevékenységét professzionális szociális munka keretében lássa el.”

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

Karitás-összefogás a Hungária Nagycirkuszért

A Katolikus Karitászs két egyházmegyei szervezete, a Győri Egyházmegyei és a Váci Egyházmegyei Karitászs összefogással segítette a Hungária Nagycirkuszt Győrben rekedt tagjainak.

A járvány magyarországi terjedésének időszakában Kraj Henrik cirkuszigazgató a Győri Egyházmegyei Karitászhhoz fordult segítségért, mivel győri turnéjuk megkezdését a márciusban bevezetett kijárási korlátozások ellehetetlenítették. A győri szervezet azonnal tartós élelmiszert adományozott Magyarországon egyik legrégebbi cirkuszdinasztiájának. A munkatársak emellett fölvetették a kapcsolatot a Váci Egyházmegyei Karitássszal, amely az igazgató Maglódon élő, idős szüleinek nyújtott segítséget: az édesapát éppen a születésnapján lepték meg rendkívüli adománnyal. Időközben a Matusz-Vad Kft., a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok, a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft., valamint a Ceres Sütőipari Zrt. is

felajánlotta a segítségét a cirkusz állatainak átmeneti táplálásában.

A Győrben maradt cirkuszi társulat nehéz helyzetéről személyesen is meggyőződve a Katolikus Karitászs nemrég további húsz tartósélelmiszer-csomagot adományozott rendkívüli adománykeretéből a közösségnek, amit a Győri Egyházmegyei Karitászs munkatársai vittek el a helyszínre május 19-én.

Forrás: Paksa Balázs
Fotó: Győri Egyházmegyei Karitászs

A kántorkodástól feltöltődik az ember

Kicsák Tamás a szolgálat jó ízéről

Egy kántor szerepe meghatározó lehet a lelkek fölemelésében. Misén, esküvőn és temetésen egyaránt sokat tehet a jelenlevők méltó részvétele érdekében. Sok-sok ünnepi pillanat megteremtője lehet, méghozzá oly módon, hogy szinte láthatatlan marad, egyáltalán nem tolakszik előre, nem akar szerepelni. Jelenlétének lényegi eleme a szolgálat.

Kicsák Tamás szerény ember. Szerény kántor. Amikor a balatonfüredi Piros templom karzatán beszélgetni kezdünk, Aszófő és filiái kántorának nevezi magát, majd kérdésemre fel is sorolja őket: Fövényes, néha-néha Örvényes és kisegítőként a balatonfüredi Piros templom az állomáshelyei. Szinte véletlenül derül ki, hogy 2004-óta csaknem állandó jelleggel a tihanyi apátság helyettesítő kántora is. Az elmúlt év májusa óta ez csaknem egész héten leköti: csütörtököt kivéve minden hétköznapi és vasárnap este Tihanyban is ott kell lennie. A kántorság ennek ellenére nem a főállása, mert amúgy a helyi közterület-felügyeletnél dolgozik.

Miután a Piros templom orgonájának rossz állapotáról és a felújítására kapott 25 milliós ajánlatról is mond néhány szót, odakint még megmutatja a város egyik nevezetességét, a 105 éves mezei szilfát, amely öregebb, mint a mellette álló, 1927-ben épült, vagyis 93 éves templom. A fa egy nagy ágát egyszer levágták (kinek, minnek lehetett útjában?), de így, kicsit feloldalasan is nagyon életvidámnak tűnik, és legalább ötven évet letagadhatna.

Utunk innen a Balatonpartra, a füredi mólóhoz és a Tagore sétányra vezet. A Bala-

ton most még csak éledezik, de mivel nemsokára beindul a sokak által annyira várt nyaralószezon, a nyári misékről és a misehallgatókról kérdeztem. Aszófőn június végén minden évben csaknem a duplájára ugrik a misehallgatók száma. És míg máskor idősebbek járnak, ilyenkor – mivel fél 12-kor kezdődik – gyerekcsoportok is gyakran beállítanak, megszakítva a kirándulásukat. Fövényesen szintén sokan járnak templomba nyáron, nagyrészt Győrből és környékéről, Sopronból is. A Páduai Szent Antal-búcsún pedig minden évben egyenesen csurig van a templom és a kertje. Míg Fövényesen főként családok érkeznek, nemritkán strandpapucsban, addig Aszófőn és Tihanyban nyáron inkább turisták és táborozók. A reggeli misére nemegyszer a hajnalig tartó buliból esnek be a fiatalok, szokták is mondogatni, hogy utána aludni mennek majd. Tihany az utóbbi években különösen népszerű lett a nyaralók körében. Ez azért is lehet, mert a bencés atyák jó érzékkel kulturális programokat kapcsolnak a liturgiákhoz: múzeumi vezetést, éjjeli apátságbejárást, kőtárlátogatást.

Tamásékhoz megyünk tovább, és nagyjából mintha a

Családi körbe csöppennénk. A vacsora végeztével, a nappaliban letelepedve a gyerekek még körbejárnak, és újra meg újra süttivel kínálnak bennünket, mi pedig Tamással először a teraszon, aztán a levestál fölött, végül a kánpén üldögélve a kántorságról, az egyházi szolgálat iránti elkötelezettségről beszélgetünk, amit ő – noha sok-sok szabadidejét leköti – úgy tűnik, a legtermészetesebbnek, élete szer- ves részének tart.

– Egyik éjjel felébredtem, és azon kezdtem gondolkodni, hogyan is kezdődött. Aztán felhívtam a bátyámat, aki görögkatolikus pap, hogy megkérdezzem, ő hogyan emlékszik vissza a kezdetekre – mondja. – Az egész biztos, hogy édesapánk példája, aki harminc éven át görögkatolikus kántorként szolgált Nyírszaholyban, meghatározó volt. Jól emlékszem azokra a

litániákra is, amelyekre édesanyám vitt a templomba, mert ő meg római katolikus. Az orgona hangja akkor és ott fogott meg először. Később, bencés diákként a tanárom, *Jáki Teodóz* atyai támogatása segített a fejlődésben. Még később pedig, a 90-es évek végén – akkor rendőr voltam Füreden – *Korzenszky Richárd* atya biztatott, hogy fejezzem be a kántorképzőt.

Édesapámtól tanultam meg, hogy a szolgálat az első. Ő ugyanis a téesz traktorosaként, hiába próbálták betörni, mindig fennen hangoztatta, hogy neki ugyan bármit mondhatnak, ha 10-kor kezdődik a liturgia, fél 10-kor leállítja a traktort, és megy a templomba. Úgyhogy a szüleim mellett szinte belenőttem a kántorkodásba, és mivel sok római katolikus volt a tágabb csalá- dunkban, soha nem támadt gondom abból, hogy miért

megyek a római ka- tolikus templomba. Emlékszem, talán tíz- éves voltam, és a litá- niavezető apáca néni már megengedte, hogy a Loretói litáni- át én kísérem, ami érthetően nagyon büszkévé tett olyan kis gyermekként. Hi- szen már akkor kán- tornak tarthattam magam. Pedig utána mennyit kellett még tanulnom, hogy egy- szer valóban az le- hessek!

Ha munkaként te- kintenek a kántorko- dásra, már rég bele- fásultam volna. Diákszínész- ként szerepeltem a *Kőműves Kelemenben*, és nagyon megra- gadt bennem a legismertebb dalából az a sor, hogy „hit nélkül sem alkotni, sem élni nem lehet”. Azt hiszem, ez a kántorságra hatványozottan igaz. Az egyházi zene szerete- te, az orgonálás öröme, a hí- vek visszajelzései és a velük való kapcsolat, a közösség egyaránt kell hozzá. Van pél- dául egy ének, az *Imádlak és áldlak, Isten, rejtelem*, amit an- nak idején gyakran játszottam a veszprémi Regina Mundi- templomban. Az ottani hívek nagyon megszerették és hálá- sak voltak érte. A kántorko- dástól nem elfárad, hanem erőt kap, feltöltődik az ember, ha szívvel csinálja.

És persze nagy erőt ad a családom is: a feleségem, a gyerekek. Például a két fiam olyankor, amikor abban verse- nyeznek, hogy ki segítsen ne-

kem a misén a regiszterek hú- zogatásával. Három gyerme- künk van: a 11 éves *Márk*, a ki- lencéves *Sári* és a hatéves *Ben- ce*. Reggel-este együtt imádko- zunk, és ezt ők is igénylik, egyáltalán nem érzik kény- szernek. Az autóban meg együtt szoktunk énekelni taizéi, hagyományos és keresz- tény könnyűzenei énekeket.

* Aszófőn minden vasárnap más-más énekeket vesz elő, Tihanyban pedig attól függő- en válogat, hogy kik vesznek részt a misén. Amikor főleg a helyiek, akkor az általuk ked- velt énekeket játssza. Máskor a vájtfülűbbeknek próbál ked- vezni: gregoriánnal, a *Merce- des-misével*, a *Missa mundival* és a *Missa de angelissal* várja a nyaralókat.

Bizonyos határok között a konfliktusokat is vállalandó- nak tartja, hogy ne mindig ugyanaz ismétlődjön, és meg- ismertethessen a hívekkel új énekeket. Az orgonák többsé- ge, az apátságit leszámítva, rossz állapotú, és sok ráfordítást igényelne, hogy ez változ- zon. Néhol pedig csak szinte- tizátor van.

* Édesapjáékat, mivel hatan voltak testvérek, és mind jó hangúak, görögkatolikus lé- tükre gyakran hívták passiót énekelni a római katolikus templomba Nyírszaholyban. Tamás az elhivatott görög- katolikus kántor, a néhai *Kicsák Pali* bácsi fiaként már gyermekként megismerhette a kántori szolgálat jó ízét.

Kiss Péter
Fotó: Lambert Attila

Ami lényeges, az a rejtekben történik

Orosz Lóránt ferences szerzetes, a szentkúti kegyhely igazgatója a járványhelyzet lelki gyümölcseiről

A járvány idején a zarándok- latokat is szüneteltetni kellett, ahogyan a búcsúk megtartásá- ra sem volt lehetőség a meg- szokott módon. Így a Mátrave- rebély-Szentkúti Nemzeti Keg- yhelyet sem keresték föl a hívek. Az elmúlt időszak tapasztala- tairól és a jelenlegi helyzetről Orosz Lóránt ferences szerze- tessel, a kegyhely igazgatójá- val beszélgettünk.

Hogyan élték meg ezt az időszakot?

– Elég gyötrelmes két és fél hónap volt mindenkinek, így persze nekünk is. Ám amint megfigyelhetjük, a Jóisten segítségével pont a nehéz idők adnak alkalmat arra, hogy a hi- tünk igazi gyümölcsöket teremhes- sen. Minden fájdalom és tökéletlen- sége mellett ez az időszak számunk- ra különösen értékes volt, hiszen le- hetőségünk nyílt a rendszeres szer- zetesi élet elmélyültebb megélésre. Az igaz, hogy itt, vidéken, szinte az erdő mellett, különösebb hatását nemigen tapasztaltuk a járványve- szélynek azonkívül, hogy sajnálatos módon nem jöttek hozzánk a zarán- dokok. Dolgoztunk és imádkoztunk, mindennap elmondtuk a járvány megszüntéséért az imádságot, amit *Berhidai Piusz* tartományfőnök kért a rend tagjaitól. Én tanító a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, ezt a munkát most online formában végeztem. Az internetes tanításba

természetesen bele kellett jönnöm, és az új rendszert is meg kellett szok- nom.

A mátraverebély-szentkúti kegyhely ki- sugárzása közismert, ezért is keresik fel évről évre olyan sokan. Most hogyan tudta betölteni ezt a fontos szerepét?

– Nálunk már évek óta megol- dott, hogy a liturgikus programokat – szentmiséket, zsolozsmákat és li- tániákat – online is tudják követni a hívek, így az internetes jelenlét nem jelentett problémát. Sokan kértek tőlünk e-mailben imádságot, mise-

szándékot. A kegyhely honlapján és Facebook-oldalán is tartottuk a ka- pcsolatot a hívekkel. Végig éreztük azt a támogató figyelmet, amivel követték Szentkút életét. Mivel nem vagyunk plébánia, a kegytemplom nem volt zárva, a lehetőségekhez képest végig látogatható volt.

Sok lelkipásztor szerint ez az elmélyülé- re is alkalmat adott. A Mátraverebély- Szentkútra látogatók Szűz Mária köz- benjárását kéri...

– A Boldogságos Szűz Mária kö- zelebb van az Úr Jézushoz, mint bár-

ki más. Ő eleve csendes személy. Visszahúzódása, figyelme és hall- gatása minta és példa lehet szá- munkra. Csöndes, elmélyült jelen- léte volt jellemző ránk is.

A kegyhely felajánló imádságában is szó esik az egymás iránti szolidaritás- ról. Ez az időszak Ön szerint erősítet- te a közösségi egybetartozást?

– Igen, de inkább úgy fogal- maznék, hogy erősíthette. Lehető- séget adott arra, hogy növekedjen a szolidaritás, jobban odafigyel- jünk egymásra, és hordozzuk a másik ember terheit. Láttunk is erre példákat, ám az, hogy milyen gyümölcsei lesznek a jövőben, még nem érzékelhető pontosan.

„Fakassz életünkben ma is új forrást” – hangzik ugyanennek az imádság- nak az egyik sora. Jelen időszak vajon változtatott valamit az embereken, a vi- lágon?

– A lényeges dolgok mindig a rej- tekben történnek, ezért sem tudjuk pontosan, hogy egy eseménynek mi- lyen következményei lesznek. A Jó- isten járvány nélkül is minden áldott nap felkínálja a megtérés és a válto- zás lehetőségét, csak mi vagy nem vesszük észre, vagy nem mindig tu- dunk élni vele.

Föl lehet keresni nyáron a zarándokhá- zat?

– Az állami rendelkezések szerint május 18-ától a zarándokház már fo- gadhat vendégeket.

Milyen szabályok vonatkoznak azokra, akik ellátogatnak Szentkútra?

– Természetesen a fertőtlenítési szabályokat betartjuk, munkatársai- nk pedig maszkot viselnek. A távol- ságtartási előírásokra ugyanígy fi- gyelünk.

Van érdeklődés?

– Hála Istennek, sokan érdeklőd- nek, és az első fecskék már meg is je- lentek Szentkúton.

A búcsúk rendje – különösen a Porci- unkula-búcsú, ahol a betegek kenetének közösségi kiszolgáltatása történik, vagy a Nagyboldogasszony-főbúcsú – hogyan alakul?

– Egyelőre nem tudjuk, hogy a bú- csúk szokásos rendje mikor állhat vissza. Azért sem lehet még biztosat mondani erről, mert meg kell vár- nunk a vonatkozó állami rendelkezé- sek alakulását. Amint látjuk már, hogy milyen lehetőségek nyílnak meg, a változást azonnal közvétesz- szük az online felületeinken. Arra ké- rünk minden kedves zarándokot, hogy kövesse a honlapunkat és a Facebook-oldalunkat.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Szentté avatják Foucauld atyát

Kanonizációs dekrétumokat hagyott jóvá a pápa

Ferenc pápa május 26-án kihallgatáson fogadta Angelo Becciu bíborost, a Szentek Ügyeinek Kongregációja prefektusát. Az audiencián a pápa dekrétumok közvételét hagyta jóvá, melyek öt csoda, két vértanúság és egy hősiek erénygyakorlás elismerését tartalmazzák.

Elismerik a Boldog César de Bus-*nek*, a Keresztény Tanítás Atyái kongregáció (doktrináriusok rendje) alapítójának tulajdonított csodát. César de Bus 1544-ben született a franciaországi Cavaillonban, és 1607-ben Avignonban halt meg.

Elismerik a Boldog Charles de Foucauld atyának tulajdonított csodát. Charles de Foucauld Strasbourgban született 1858-ban, és az algériai Tamanrasset-ben halt meg 1916-ban.

Elismerik a Boldog Maria Domenica Mantovani nővérnek, a Szent Családról Nevezett Kishölgyek Intézete társalapítójának és első előjárójának tulajdonított csodát. Maria Domenica Mantovani az olaszországi Castelletto di Brenzonében született 1862-ben, és ott is halt meg 1934-ben.

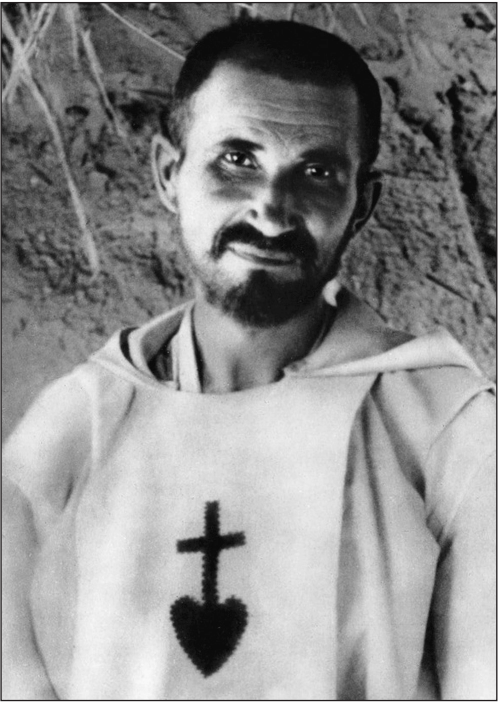
Elismerik Isten szolgája Michael McGivney egyházmegyes papnak, a Kolumbusz Lovagok Rendje (The Knights of Columbus) alapítójának tulajdonított csodát. Michael McGivney az egyesült államokbeli Waterbury városban született 1852-ben, és Thomaston városában halt meg 1890-ben.

Elismerik Isten szolgálója Pauline-Marie Jaricot nővérnek, a Hitterjesztés Tanácsa és az Élő Rózsafüzér Műve alapítójának tulajdonított csodát. Pauline-Marie Jaricot Lyonban született 1799-ben, és ott is halt meg 1862-ben.

Elismerik Isten szolgája Simeone Cardonnak és öt társának, a közép-olaszországi Casamari ciszterci kongregáció szerzeteseinek vértanúságát, akiket a hit elleni gyűlöletből öltek meg 1799 májusában.

Elismerik Isten szolgája Cosma Spessotto olasz ferences szerzetes vértanúságát, akit a hit elleni gyűlöletből öltek meg El Salvadorban 1980-ban.

Elismerik Isten szolgája Melchior-Marie-Joseph de Marion-Brésillac prusai püspököknek, az Afrikai Missziós Társaság alapítójának hősiek

erényeit. Melchior-Marie-Joseph de Marion-Brésillac 1813-ban, a franciaországi Castelnau-daryban született, és a nyugat-afrikai Sierra Leone fővárosában, Freetownban halt meg 1859-ben.

A Michel Lafon francia kiadó 2002-ben jelentette meg a 2005 novemberében boldoggá avatott Charles de Foucauld imáit tartalmazó könyvét, amely magyarul is napvilágot látott. 2019-ben szerkesztőségünk gondozásában adtuk ki a javított változatát. A kötetet a Jézus Kistestvérei Női Szerzetes Közösség felkérésére Takács Károlyné Sarbó Sári fordította, és Szabó Ferenc SJ írt hozzá előszót.

A könyv megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7-8.; nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9-17 óráig; szerdán 10-18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyv-áruházban: bolt.ujember.hu

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Kerekes László

a Gyulafehérvári Főegyházmegye új segédpüspöke

Ferenc pápa 2020. május 26-án Tharrosz címzetes püspökévé és a Gyulafehérvári Főegyházmegye segédpüspökévé nevezte ki Kerekes László szentszéki tanácsost, a kézdivásárhelyi Boldog Özséb Plébánia plébánosát.

A kinevezett segédpüspök 1968. július 23-án született Kézdivásárhelyen. Tanulmányait szülőfalujában, Gelencén kezdte meg, majd Kézdivásárhelyen folytatta. 1986-ban érettségizett a Gyulafehérvári Római Katolikus Kántoriskolában. Filozófiai és teológiai tanulmányait 1987-ben kezdte meg a Gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolán, majd 1990-től a budapesti Központi Papnevelő Intézet növendékeként folytatta, és 1992-ben fejezte be. 1993. május 16-án szentelték pappá Gelencén, a Szent Imre-templomban. 1994-ben kánonjogi licenciátust, majd 2004-ben egyházi jogi doktorátust szerzett az ottawai (Kanada) Szent Pál Egyetemen.

26 évnyi papság alatt Kerekes László sokféle pasztorális feladatkörben szolgált. 1994 és 2000 között a Gyulafehérvári Érseki Bíróság bírósági helynöke, a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskola fegyelmi prefektusa és kánon-

jogtanára volt. 1996-tól ugyanitt retorikát, homiletikát és pedagógiát tanított. Társalapítója a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskola *Studia Theologica Transsylvaniensia* című tudományos folyóiratának. 2000 decemberében szentszéki tanácsosi címet kapott. Jelenleg a Gyulafehérvári Érseki Bíróság helyettes bírósági helynöke, és 2004 óta a Boldog Özséb Plébánia plébánosa Kézdivásárhelyen. Anyanyelvén kívül folyékonyan beszél románul és angolul.

„A püspökszentelés helyszínét és időpontját a későbbiekben közöljük. Foglaljuk imánkba a főegyházmegye kinevezett segédpüspökét!

»Az Úr Krisztus, az élő Isten Fia, aki azért jött, hogy megváltsa népét bűneitől, hogy minden ember megszentelődjék, miként őt küldte az Atya, úgy küldte ő is apostolait, akiket, nekik adván a Szentlelket, arra szentelt, hogy ők is megdicsőítsék az Atyát a földön, és üdvözítsék az embereket 'Krisztus testének, azaz az Egyháznak építésére' (Ef 4,12)».

Gyulafehérvár, 2020. május 26-án, Néri Szent Filőlöp emléknapján: Dr. Kovács Gergely érsek.

Forrás és fotó: Gyulafehérvári Főegyházmegye

Kinyitnak a jeruzsálemi egyházmegye templomai

Pierbattista Pizzaballa érsek, a Jeruzsálemi Latin Patriarkátus apostoli adminisztrátora május 26-án levélben kérte a plébánosokat, a szerzeteseket és a híveket, hogy bár minden templomot megnyitnak, az egyes lelkipásztori területeken tartsák be az előírt intézkedéseket.

A jeruzsálemi egyházmegye óvatosan és fokozatosan állítja vissza a közösségi istentiszteletet. A koronavírus-járvány miatt elrendelt karantén után a szentföldi civil hatóság lassanként enyhíti a korlátozásokat. Az egyházmegye különböző lelkipásztori egységei számára azonban nem lehet pontos és egységes útmutatást adni, mert a polgári hatóságok döntései településenként különböznek és folyamatosan változnak – mondta el Pizzaballa érsek.

A jeruzsálemi apostoli adminisztrátor együttműködésre szólította a plébánosokat, hogy a templomok és a liturgiák a lehető legjobban elérhetők legyenek mindenki számára, tisztelet-

ben tartva természetesen a hatóságoknak az adott helyre vonatkozó előírásait. – Minden településen más szabály van ugyanis érvényben a szájmáskok használatára és az emberek közötti biztonsági távolságra vonatkozóan. Az áldozástatásnál is be kell tartani az egészségügyi intézkedéseket. Vagyis nem lehet egyszerűen és egyszerre visszatérni a karantén elren-

delése előtti szokásokhoz – hívta fel a figyelmet a főpásztor.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Fábrián Attila

Tempfli Józsefre emlékeztek Nagyváradon

Böcskei László nagyváradi megyéspüspök szentmisét mutatott be elődje, Tempfli József halálának negyedik évfordulóján. A szertartást május 25-én tartották a székesegyház előtti téren, nagyváradi papok koncelebrálásával.

A járványidőszaknak ezekben a napjaiban eszembe jutott, hogy akik előttünk éltek, és előttünk távoztak el az Úrhoz, sok mindent átéltek és elviseltek az életükben – fogalmazott

Úr Jézus kilátásba helyezett: a keresztény tanúságtétel nem könnyű feladat, a helytállás pedig áldozatokat követel.

Elődeink, József püspök is, bizonyára sokat gondoltak rá, hogy bekövetkezhet olyan helyzet, megpróbáltatás, amiben most vagyunk, a járványhelyzet idején. Vajon ha élne a püspök úr, hogyan viselné ezt az állapotot? – tette fel a kérdést a főpásztor. – Bizonyára számára sem lett volna könnyű az otthon maradás, a különböző tiltások, korlátozások betartása. Van azonban egy vonás, ami rá is jellemző volt: sok mindent fel tudott ajánlani a Jóistennek: a nehézségeket, a megpróbáltatásokat. Tudott örülni a sikernek, de a kudarcokat is Istennek ajánlotta. És soha nem adta fel a küzdelmet. Istenbe kapaszkodott, és mindig továbbment a maga útján, a maga módján.

Ezt a gondolatot vihetjük magunkkal a mai évfordulón: mindenkinek saját útja van, egyikünk sem lehet olyan, mint a másik, és nem is kell egyformának lennünk. Legyen élő, erős a kapcsolatunk Istennel, és ne ijedjünk meg akkor sem, ha megpróbáltatásokkal találjuk szembe magunkat. Ajánljuk föl nehéz helyzetünket Istennek, és belőle erőt merítve legyünk kitartóak a szolgálatban – zárta beszédét Böcskei László, majd a szentmise végén Tempfli József sírjánál imádkozott.

Forrás és fotó: Romkat.ro

emlékező beszédében Böcskei László. – József püspök olyan időket élt meg, amelyekre sokan már nem emlékszünk, vagy nem is éltük meg. Más jelleggel, de az ő életükben is voltak nehéz idők, tiltások, szigorítások. Akik korábban éltek, azoknak is át kellett élniük azt, amit az

Magyar teológus a Concilium folyóirat szerkesztőbizottságában

A Concilium nemzetközi teológiai folyóirat szerkesztőbizottságának tagjává választották Kovács Gusztávot, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola rektorát.

A folyóiratot 1965-ben alapították, azzal a céllal, hogy erősítse a II. vatikáni zsinat szellemét a teológiai gondolkodásban. Az alapítók között olyan nagynevű teológusok voltak, mint Yves Congar, Johann Baptist Metz, Karl Rahner, Henri de Lubac, Hans Urs von Balthasar és Edward Schillebeeckx.

A folyóirat hat nyelven jelenik meg, évente öt alkalommal.

A husztagú szerkesztőbizottságban mind az öt kontinens képviselteti magát. Magyarországról korábban Nyíri Tamás és Tomka Miklós voltak a folyóirat munkatársai.

Forrás és fotó: Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

Az erő és a szeretet Lelkét kaptuk

Ökumenikus istentisztelet a Mátyás-templomban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Igehirdetésében Fabiny Tamás emlékeztetett Szent Pál Timóteushoz írt második levelére: „Hiszen Isten nem a félenkség lelkét, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk” (2Tim 1,7). Hozzátette: pünkösdt ünnepeljük, a Szentlélek kiáradását. A pünkösdi tanítványok – II. Rákóczi Ferenc fejedelem imádságának szavaival szólva – nádszálak voltak, de a pünkösdi csoda, a szeretet hatására oszlopokká lettek. Szinte a dinamit erejével hatott pünkösdtörténete, úgy, mint az ősrobbanás, mint a szélvihar, akusztikus hatásokkal kísérve. De még inkább a bensőben történt robbanás, ami ugyancsak dinamikus erejű volt. Ma nekünk is olyan egységben kellene lennünk, amilyen egységben a tanítványok voltak. Ervényes ránk a régi történet, amikor az apa látja, hogy a gyerekei veszekednek, ágakat vesz a kezébe, és azt mondja nekik: Látjátok? Ezeket egyenként mind el lehet törni, de kötegben nem. Egyenként, külön-külön mi is összetömrénk, ezért kell összefognunk. Fabiny püspök emlékeztetett arra, hogy az Egyház története kétezer évvel ezelőtt pünkösdkor kezdődött, a Szentlélek eljövetelel. Ezért rendkívüli a jelentő-

sége annak, hogy ezen az ünnepen ökumenikus egységben, szeretetben imádkoznak együtt a nagy egyházak. A szeretetben nincs félelem, mert a szeretet ereje Isten kiáradó Lelkéből fakad. Imádkozunk egymásért, hogy ne a félelem, hanem a szeretet és a józanság lelke uralkodjon bennünk, itthon és a külföldi magyarokban egyaránt.

Erdő Péter bíboros, prímás a homíliájában a következőket mondta: „Sokan azt hiszik, a kereszténység valamiféle filozófia, olyan meggyőződés, aminek logikus elméleti tartalma van, és azt próbálja követni az ember. Életének döntései pedig úgy alakulnak, hogy vagy enged az elveiből, vagy nem; vagy kompromisszumot köt, vagy nem. Felületes meg-

közelítése ez annak, amiről a keresztény ember életében szó van. Jézus most felolvasott szavai rávilágítanak arra, hogyan is áll ez a dolog a hitünkkel és az életünkkel. A Mester azt mondja: »Ha szerettek engem, tartsátok meg a parancsaimat.« Tehát nem arról van szó, hogy ha igaznak és meggyőzőnek tűnik számotokra, amit tanítok, akkor éljétek is a szerint, hanem azt mondja: »Ha szerettek engem, akkor tartsátok meg, amit parancsolok.« Szeretetről, személyes kapcsolatról van tehát szó Jézus Krisztussal. Ez a hitünk lényege. Van-e hozzá egy kedves szavunk, tudunk-e beszélgetni vele az imában, szükségét érezzük-e annak, hogy közel legyünk hozzá?

A kinyilatkoztatott isteni igazság nem a pusztán józan

ész belátása. Több annál. Ott lép be a kinyilatkoztató Isten, ahol a mi emberi erőnk a képességeinek végéhez ér. Mert hétköznapi, józan ésszel alig hisz ma valaki a holtak feltámadásában, és hol a lélekvándorlás, hol az asztrológia, hol más fantasztikus dolgok felé kalandozik el az ember értelme. De Jézus megmutatta teljes isteni és emberi valóságát, amikor feltámadt a halálból.

Különösen nagy szükségünk van a Szentlélekre a mostani időkben. »Áraszd ki Lelkedet, és minden életre kel. És megújítod a föld színét« – imádkozza az Egyház a zsol-tár szavaival. Egy-egy természeti csapás, emberi katasztrófa vagy járvány után a természet is megújul, és ugyanígy az emberi közösség élete is.

Ezekben a napokban tanúi lehetünk a fokozatos, óvatos újrakezdésnek. De ne ott kezdjük újra, ahol március elején abbahagytuk! Alkalmat kaptunk az Istentől, hogy felfedezzük, mi az, ami igazán lényeges az életünkben. Nagyszerű volt megtapasztalni, hogy fölébredt az emberek szívében a segítő szeretet, a fiatalabb nemzedékek is kivet-

inkon innen és túl. Kérjük a Szentlélek segítségét, hogy az értékeket világosabban látva, jobban felismerve járjunk azon az úton, amit Krisztus szeretete kíván tőlünk. Ámen.”

Az istentiszteleten az egyházi vezetők együtt imádkoztak a koronavírus-járvány áldozataiért, a betegeket ellátó orvosokért, ápolókért, és hálát adtak Istennek, hogy lecsen-

ték a részüket a karitászmunkájából, meleg ételt, gyógyszer, fertőtlenítőszeret vittek az időseknek és a rászorulóknak.

A látszólagos csendben sokat kellett szervezni és töprengeni a legjobb megoldásokon. Feladatot és lehetőséget kaptunk tehát a gondviseléstől, és tudatosabbak lettünk az összetartozásban, közösségeinkben, plébániáinkon, határa-

gőben van a járvány, bár a veszély még nem múlt el. Megemlékeztek a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulójáról, és imádkoztak a nemzet egységéért.

A könyörgéseket a járvány leküzdésében főszerepet vállaló orvosok, ápolók, szociális munkások, valamint gyógyult betegek mondták.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Vizsgázik az otthon, az iskola és a templom

Hogyan tovább? Intézmény vagy Lélek? Hivatal vagy közösség? Tíz hét karantén. Egyeseknek bezártságot, másoknak társas beszűkülést, többünknek egymásra rácsodálkozó boldogságot jelentett. De világossá vált számunkra, hogy mi az, amitől egyesek rosszul, mások könnyek között is jól vannak? Tanárosan szólva: vizsgaidőszak van. Vizsgázik a család, az iskola és a templom is. Bennük a családtagok, a diákok, a klérus, a hívek. Kiderül, hogy a jövőben fel tudjuk-e használni azt a tudást, amire most szert tettünk.

Újra megnyíltak a régi terek: templomok, boltok, munkahelyek és iskolák. Gyakran halljuk: ezután semmi sem lesz olyan, mint régen. Miért? Mert mindenhová egy nagyon erős új tapasztalattal a tarisznyánkban fogunk visszatérni. Átéltük mindennek a hiányát, de valami újat is. Azt, hogy Isten ott is meg tud ajándékozni minket, ahol eddig nem engedték meg neki.

Fölfedeztük a családtagjainkat, akiket szinte nem is ismertünk. Megtanultunk otthon lenni, elkezdtek gondozni a környezetünket. Rendet raktunk, kertészkedtünk, felújítottunk, és közben beszélgettünk, alkottunk, jobban megszerettük az otthonunkat és egymást. Rájöttünk, hogy hiányoznak a barátaink, és úgynevezett bőréhségünk, öleléshiányunk is volt; erre korábban nem is gondoltunk. Azelőtt nem értékeltük nagyra a kézfogást, egymás közellétét, azt, hogy láthatjuk a másik ember mosolyát. Rájöttünk, hogy az ölelés is otthon jelent: védett vagyok nálad, nem félek a közelségtől.

Beköltözött a szentmise az otthonunkba, ráébredtünk – és alig mertük bevallani magunknak –, hogy a házi oltárunknál szinte közelebb jött

hozzánk Isten, mint a nagymisén. Az üres templomban online miséző papjainknak pedig kínálta magát húsvétkor az üres sír szimbolikus képe: Nincs itt. Feltámadt. Előttetek Galileába ment. Lehet, hogy Ferenc pápának van igaza, és „ma Krisztus belülről kopogtat az Egyház ajtaján, és ki akar menni”?

Azt is megtanultuk, hogy nemcsak az iskolapadban lehet hasznos dolgokat tanulni, hanem térszót

ne élet, akkor bajban voltunk. Rosszabb lett, mint egy kollégium: boszszantóak a társak, szűk a tér, nincsenek jól bevált szabályok, törvények, és nincs menekvés...

Ha jól működöttünk, akkor is nehéz volt, de hamar feltaláltuk magunkat, és megtaláltuk egymást is. Bár néha extrém sportnak tűnt egy időben főzni, pelenkázni, digitális órán részt venni, és mutatóujjamban ment, hogy melegítőben látjuk el felelős

Vajon képes lesz-e a család, az intézményeink és az Egyházunk otthonot kínálni? Mert ha nem, akkor rosszabb lesz, mint volt. Éppen a karantén fájdalmain keresztül sejtett föl előttünk, hogy mi az, ami igazán számít.

gyűrva, önállóan kutatgatva és gazolás közben a kertben is. Rácsodálkoztunk, hogy házi feladat nélkül is boldogulunk, és elgondolkoztunk azon, hogy mivel is telik el hét-nyolc óra a suliban. Feltűnt, hogy jegyek nélkül is születnek teljesítmények, és van, amikor nem működik az iskolában élet-halál urának tartott osztályozás.

Átértékelődtek tehát a mindennapjainkat jelentő körülmények, minden, amiről azt hittük, hogy ez így jó, vagy legalábbis nincs mit tenni, ilyen a világ.

Legelőször az otthonunkat láttuk másnak. Ha korábban nem volt ben-

beosztásunkat, idővel egyre jobban ráérettünk ennek az ízére. Eddig hiányoltuk a játékokat, a beszélgetést, a párnacsatát, a közös biciklizést és filmnézést, a kerti munkát, a nagy padlás- vagy könyvtárrendezést. Most itt volt az idő minderre. Am ha visszazökkenünk a régi kerékvágásba, és elfelejtjük, hogy mit is jelent az otthon, akkor megint csak ágyra járó kollégisták leszünk, szülőként pedig ellátórendszer működtetünk élő kapcsolatokat helyett, és ez rosszabb lesz, mint volt.

A gyerekek visszatérnek az iskolába. És láss csodát! Örülnek. Minek

is? Annak, hogy végre pótolják majd az anyagot? Annak, hogy de jó, megírhatják a négy jegyet erő témazárót? Nyilván nem ennek. Egymásnak örülnek. Nem csak a társaknak, hanem mindazoknak, akikhez kötődnek. A tanároknak, a takarító nének, Zita néninek a titkárságon. Am ha visszazökkenünk a régi kerékvágásba, ha elhalványulnak a kapcsolatok, ha nem lehet majd mindez a teljesítményeinket megelőző érték, akkor rosszabb lesz, mint volt.

Ha visszatérünk a munkahelyünkre, ugyanezt éljük át. Örülünk. Nem a ránk zúduló feladatoknak, nem a főnök szemé mindent lát életérésnek, hanem az inspiráló kapcsolatoknak, a bátorító és bizalommal teljes vezetőnek, a családi légkörnek. Ha pedig visszatérünk a régi kerékvágásba, és a bizalom helyére újra a kontroll lép, ha az alkotást felváltja a minőségbiztosítás szerinti megfelelés, akkor rosszabb lesz, mint volt.

Újra kinyit a templomunk is. Ennek is örülünk. Mit várunk? Azt, hogy újra a másik ember hátát nézve imádkozhassunk? Valamilyen prédikációt? A jól ismert koreográfiát? Nem! Találkozásra várunk. A szeretett papunkkal, az ismerős arcokkal, a lélekkel megzendülő muzsikával és mindebben az élő Krisztussal. „Isten dicsősége az élő ember.” De ha visszazökkenünk a régi kerékvágásba, ha újra szolgáltató egyházzá válunk, és ha közben esetleg a közösségünket összetartó pásztorunkat is elhelyezték, akkor rosszabb lesz, mint volt.

Mi az átváltozás kulcsa? A személyességet jelentő otthon. „A siker csodálata, de az ember nem tud éjszaka hozzábújni, ha fázik” – vallja Marilyn Monroe.

A boldogság alapja minden kutatás szerint a személyesség. Társas lé-

nyek vagyunk. A tanulás alapja is ez, sőt az igehirdetés is. Ha ez megvan, akkor a Lélek otthon érzi magát, és bőségesen osztja ajándékait a családban, az iskolában, a munkahelyen és a templomban. Am ha hiányzik, akkor szomjazunk, kínlódkunk, bántjuk egymást, pedig lehet, hogy egyébként minden rendben van. Van ételünk, tető a fejünk fölött. Jól szerepeltünk a PISA-felmérésen, több tanítványunk versenygyőztes. Mindenki a munkahelyén tartózkodik, időben leadjuk az anyagokat, teljesítünk. Emberek ülnek a szépen felújított templomban, újra lehet békejobbót nyújtani, perselyezni, elhangzik az evangélium, nem csak lélekben áldozhatunk, és lesz körmenet is.

De vajon képes lesz-e a család, az intézményeink és az Egyházunk otthonot kínálni? Mert ha nem, akkor rosszabb lesz, mint volt. Éppen a karantén fájdalmain keresztül sejtett föl előttünk, hogy mi az, ami igazán számít.

Mentsük meg magunkban, egymásban és az intézményeinkben az otthonot! „Ne keressük az élő a holtak között!” Fel fogjuk ismerni őt a másik lelkében: a sebeiből, a hangjából, amikor majd a nevünkön szólít minket. Őt vártuk! Aki békét hoz és elűzi a félelmet, hogy otthon legyünk nála. Amikor hazamegyünk, dolgozunk, tanulunk vagy imádkozunk.

„Töltsük meg a házat szeretettel. Rakjuk újra a kályhát, újra a tüzet. Éljük egymásnak a napokat. Költözzön vissza az ölelés, valamely késői józanabb, de maradékos szerelem. Költözzünk vissza egymásba.” (Latinovits Zoltán)

Uzsálné Pécsi Rita
Fotó: Lambert Attila

Boldog, aki jót tehet embertársával

Beszélgetés a nyolcvanéves Kozma Imrével

(Folytatás az 1. oldalról.)

Nagyapám jámborsága az Istenhez való mély kötődésében is megmutatkozott. Az I. világháborúban súlyos sérülést szenvedett, amibe emberi számítások szerint bele kellett volna halnia. Túélte, hazajött. Fogadalomból minden hónap első péntekén gyalog elzarándokolt Győrzámolyból a győri kármelita templomba, meggyónt, megáldozott, és ugyan-csak gyalog jött haza. Nyáron, amikor a nagy melegben kemény fizikai munkát végzett, mindig láttam a meztelen felsőtestén a kármeliták vállruháját, rajta a Szűzanya képével. Ezt soha nem vette le, csak akkor, amikor fürdött. Életre szóló élmények voltak ezek, csakúgy, mint a mondásai. Hatéves voltam, amikor először beszélt nekem arról, hogy az élet ajándék. Tőle hallottam először azt is, hogy az élet arra való, hogy elajándékozzuk, nem tarthatjuk meg magunknak, a másik emberért kell élni.

A győri bencésekhez járt gimnáziumba. Érték-e ott olyan élmények, amelyek máig megmaradtak Önben?

– Akkoriban tandíjat kellett fizetni az egyházi gimnáziumba járó diákoknak. Én viszont tandíjmentes voltam, és egyéb támogatásokat is kaptam, mivel félárva voltam, szegényes körülmények között éltünk. Elsős koromban egy találkozásunkkor mondtam az igazgató úrnak, *Holenda Barnabásnak*, hogy úgy érzem, túl sokat kapok, mérhetetlenül sok áldozatot hoznak értem, és még anyagiilag is segítenek. Ő csak annyit válaszolt: Megéri. Amikor érettségi után elköszöntem tőle, és közöltem vele, hogy fölvettem a papi szemináriumba, rám nézett, és csak ennyit mondott: Ugye, megmondtam, hogy megéri! Emellé állítható a nagyapám mondása, amivel elengedett a szemináriumba: Édes fiam, azért imádkozom, hogy tanulmányaid végére érve a hited ne legyen kevesebb, mint most. Ez kapaszkodót jelentett számomra a későbbiekben, amikor kérdések vetődtek föl bennem az Istennel és a hittel való kapcsolatomban.

Kezdetől fogva pap akart lenni?

– Nyolcéves koromban határoztam el ezt, és attól kezdve semmi nem ingatott meg. Gyermekekoromban nagyszerű papokat ismertem meg. Szigetköz az Esztergomi Főegyházmegyének – ezt így mondták – „internálótábora” volt. Itt rejtették el szem elől azokat a papokat, akik figyelemre méltók voltak. Olyan papokkal találkoztam itt, akik vagy börtönből szabadultak, vagy oda készültek. Ez a harmincvalahány pap minden héten találkozott a falunkban; ez *Kutasi Károly* esperes urunknak volt köszönhető, aki negyvenkét évig szolgált nálunk. Ezeknek a papoknak a közelében nőttem fel. Természetes volt számomra, hogy a papi sorshoz hozzátartozik az üldöztetés.

Napjainkban kesergünk a keresztényüldözés miatt, pedig hát Jézus maga mondta: Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. Gyermekekoromban azt szívtam magamba, hogy a papok üldöztetésnek vannak kitéve. Mindez meghatározta a papsággal kapcsolatos későbbi gondolkodásomat, életszemléletemet, az emberekhez való viszonyomat. Papi hivatásom kezdetől belekalkuláltam az életembe, hogy bántani fognak, és harmadrangú állampolgár leszek. Nem mentem fejfel a falnak, de soha semmit nem fogadtam el, ami akadályozott a feladatom ellátásában. Amire esküt tettem, azt minden helyzetben elvként őriztem, és ahhoz igazodtam. Bántásokban volt is részem. Alighogy fölszenteltek, még el sem kezdtem a szolgálatot, már megtámadott a szemináriumban egy gazdasági ügyekkel foglalkozó békepap. Hatodévesként, a szentelés után két hónappal tartottam egy – visszagon-dolva – harmatszerény évnnyitő beszédet a kispapoknak. Lehet, hogy volt benne egy-két keményebb mondat, de szó sem volt politikáról, a rendszert támadó kitéléről. Utána odajött hozzám az említett békepap, és többek előtt lefordított: Ha tudtam volna, hogy ilyen elvei vannak, megakadályoztam volna, hogy pappá szenteljék. Így indult a papi életem.

Ezek után, gondolom, nem voltak illúziói...

– Valóban nem, de mint említettem, kezdetől fogva számítottam arra, hogy akár börtönbe kerülök. Amikor a szemináriumba mentem, ezért beszéltem rá édesanyámat arra, hogy menjen férjhez, mert papként nem tudok gondoskodni róla. Az, hogy az üldöztetést beépítettem az életembe, végig meghatározott mindent. Ugyanakkor beleszerettem az emberekbe. Megadtott az a kegyelmi ajándék, hogy szeretni tudtam őket. Nem érdekelt, hogy kinek mi a felfogása, a véleménye, minden emberrel kapcsolatra törekedtem, mert vallottam, hogy összetartozunk. Soha nem foglalkoztam azzal, hogy mi van a másik fejében, mit érez a szívében. Ez meghatározta az emberi kapcsolataimat. Egy idő után még a kihallgatósítzek felől is feleslelt valami tiszteletfoszlány. Ki hinné, hogy a félelmet keltő kihallgatások, a minden utamat ismerő „nyomkövetők” kísérete hozzátartozott a mindennapjaimhoz? Ha tudnák a bajkeverők, hogy mindez inkább az ember elhivatott útját igazolja, az igazságot: Az én utaim a ti utaitok! Ez a fájdalom tapasztalat nem tudott leteríteni a pályámról.

Amikor a Pesti ferences templomban konferenciabezédeket tartottam, kicsinek bizonyult az épület. Az utcára is kiszorultak a hallgatóságot alkotó fiatalok. Tudható volt, hogy akadt közöttük téglá, és ott voltak a titkosrendőrök is. De megadtott a Lélek jelenlétének bizonyossága, hogy hangozzék a felülről jövő üze-

net. Ezek a bátor, megfélemlíthetetlen fiatalok értették, hogy Istennel bárhol lehet találkozni, akár a templomok rejtékén is, de missziójuk a világba szól, mert Isten mindenkié.

Budapest XII. kerületi városrészében, Zugligetben kétszer is szolgált lelkipásztorként. Másodszor egy krisztusi lelkületű plébániaközösséget hozott létre, amelynek a híre már a 80-as években legendás volt. Miként sikerült ezt megvalósítania?

– Amikor a Pesti ferences templomban a fiatal házasokkal kezdtem foglalkozni, betelt a pohár. Ez 1976 őszén volt. *Lékai László* bíboros úr – aki néhány alkalommal inkognitóban elvegyült az ottani fiatalok között – közölte velem, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal nem járul hozzá a lelkipásztori szolgálatom további gyakorlásához, ezért civil foglalkozás után kell néz-nem. November 5-én névnapi köszöntésével felkeresett az egykori zugligeti plébánosom, *Bárany Anzelm* atya, és elmondta: szeretné, ha visszakérülnék Zugligetbe, az utódjául. Fölfedtem neki a titkot, hogy éppen civil állást keresek magamnak. Erre ő: Imruskám, maga nem tudja, hogy Isten is van? Azt feleltem: Valamiat sejtjek. Alig telt el pár nap, hívott a bíboros úr, hogy sikerült elérnie, mehetek plébánosnak Szügyre és Patvarcra. Néhány nappal később ismét hívatott a bíboros úr: mehet Zugligetbe, ha *Horváth Rihárd* templomigazgató úr is támogatja ezt. Kérte, hogy beszéljek vele a támogatása elnyerése érdekében. A bíboros úr nem örült a válaszonak: Nem beszélek. Egész életemben soha semmit nem kértem magamnak, most sem teszem. Gyorsan peregetek az események. Igazolódott, hogy valóban van Isten. 1977. január 15-én Zugligetbe kerültem plébánosnak úgy, hogy nem voltam békepap. Megjegyzem, ebben az időben plébánosi beosztást Budapesten csak békepap nyerhetett el.

Voltak, akik azt jövendőlték, hogy itt majd zónayra fut a papi életutam. Én azonban a megújulás vágyával érkeztem, azzal, hogy fölépíthetem az egyházközösséget, ami a lelkemben élt. Nekiláttunk. Egy héttel az érkezésem után az egyházközösség minden családjának levelet küldtem. Felajánlottuk a szolgálatainkat. A

fiatalok személyesen vitték el a leveleket. A vezérőlv ropant egyszerű volt: nincs egyházközösség, keresztény közösség karitatív cselekedetek nélkül. E gondolat köré szervező-

dött az egyházközösség élete és tevékenysége, mivel a küldetésünk a templomon kívülre szól. Elfogadhatatlan volt számunkra a tiltás, ami az egyházi közösségeket a templom belső terébe száműzte.

A világ is fölserkent, nem tértlenkedett: rendőrök írták fel a templomba érkezők autójának a rendszámát. Egy alkalommal az együttműködésemet is felkínáltam nekik, mondván, szívesen átnyújtjuk nekik egy listán a rendszámokat. A közösség közben nőttön-nőtt, ezért növelni kellett a templom befogadóképességét. Júniusban kezdtük el a munkát. Naponta két-három száz ember bontotta a falakat. Majd ez a szociálisan érzékeny és elkötelezett közösség, Magyarországon talán elsőként, belefogott egy szociális háló létrehozásába. Ennek az lett az eredménye, hogy a kerületben egyetlen rászoruló ember sem maradt segítő nélkül.

Szívesen emlékezem egy sajátos eseményre, ami mindjárt a kezdetekkor, 1977 márciusában történt. A tanácselnök úr találkozóra hívta a tanácsházára a kerületben élő 59 papot, minden felekezetről, és felvázolta az új eszterendő feladatait, majd mindenki hozzászólhatott. Én voltam az egyetlen, aki hallgattam. A tanácselnök úr meg is szólított: Plébános úrnak nincs véleménye? Mondtam, hogy van, de nem szeretném kifejtetni. Nem hagyta ennyiben. Ekkor röviden szóltam arról, hogy a XII. kerületben élnek olyan családok, amelyek nyomorognak, emberek, akik a János-hegy oldalában olyan körülmények között laknak, mint a szülőfalumban a disznók az ólban, de erről nem szeretnék itt beszélni. Másnap felhívott telefonon, és kérte, hogy menjek be hozzá. Négy órán át tartott a beszélgetésünk, majd a kérésre eljött velem „a bemutatóra”. Elhúlt a látottaktól. Attól kezdve a leghűségesebb szövetségeseimként számíthattam rá. A párttitkár asszony pedig a párttitkár asszony lett, akit a tanácselnök úr kért fel erre. Ők természetesen nem tudtak arról, hogy mindeközben továbbra is kaptam a be-

hívókat a kihallgatásokra. Erről nem beszéltem velük.

A tanácselnök a barátságába fogadott. Az utolsó kívánságát is én teljesítettem: én te-methettem el. A párttitkár asszony pedig a tiszteletével ajándékozott meg.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat is ennek a bátor, harcos, kockázatvállaló keresztény közösségnek a szülőtte. Ez a közösség fogadta a nyugat-európai, elsősorban németországi segélyszállítmányokat. Aztán következtek a világtörténelmi események: a keletnémet menekültek érkezése és befogadása, a romániai forradalom, a délvidéki háború...

A magyarországi rendszerváltás előszelként zajló történések elhozták az én személyes rendszerváltásomat is. Azt tehettem, amiért pap lettem, tiltások nem akadályozták a jó megtételét, sőt, a politikai vezetés is értékelte és örömmel nyugtázta a munkánkat. Velünk örült *Németh Miklós* miniszterelnök, *Horn Gyula* külügyminiszter. A szociális háló kiépülését hálásan fogadta a tanácselnök és a párttitkár asszony is. Örültek hívók és nem hívók egyaránt. Egyre többen találtak vissza a templomba, a közösségünkbe.

Zugligetben egy keresztény közösség megmutatta az erejét, az áldozatkészségét a mindennapokban, és teljesítette keresztény küldetését. Nem mindenki nézte ezt jó szemmel, de mi nem törőd-tünk vele. Nem ijedtünk meg a magunk árnyékától, mert biztosak voltunk az igazunkban, abban, hogy mi a küldetésünk. Csak jót tettünk. Valószínűleg mindaz, amiről szóltam, azért sikerülhetett, mert mindig oda mentünk, ott voltunk, ahol baj volt.

Testvéri és felebaráti közösségeiről sokat beszélt. Mi a különbség a kettő között?

– A testvérem az, akivel azonos az értékrendünk, ez tart össze bennünket. Ebbe a testvéri közösségbe a felebarátom nem tartozik bele, de ő is éppolyan ember, mint bárki más. Ha bajban van, ugyanúgy segíték rajta, mint a testvéremem. Egy példával szeretném ezt megvilágítani. Akik a zugligeti egyházközösség területén laktak, de nem tartoztak az egyházközösség hívó közösségéhez, azoknak a családtagjait ingyen temettem el, ha egyházi temetést kértek. Ezeknek a családoknak a tagjai a későbbiekben az egyházközösség hűségesebb tagjaivá váltak. Napjainkban Európában és Magyarországon is sok szó esik a keresztény örökségről, amely az ember hivatásához tartozik. Minden ember elhívatik az emberré válás útjára. Ennek három eleme az önismeret mint görög örökség, az önévelés mint latin örökség és a közösségi életre való alkalmasság mint a hívó keresztény közösség ajándé-

ka. Nekem könnyű dolgom volt, mert ezt mind megtanulhattam, részben a családban, kis koromban, részben az iskolában, ifjú koromban, részben pedig a keresztény egyházközösség mindennapjaiban. Emberré válásunk folyamatában megkérdőjelezhetetlen a család, az iskola és az egyházközösség szerepe. Az önismeret híján lévő és az önnevelést nem vállaló ember alkalmatlan a közösségi életre, ahol kiteljesedhet felelősségben és áldozatkészségben.

Sorsdöntő helyzetben van az ember. Ha nem vállalja az emberré válás útját, amely a keresztény örökség része, akkor magányossá válik. A magány egzisztenciális árvaság, mert ellenkezik az ember létmódjával. Az ilyen ember nem tud szeretni, és kizárja magát az emberi kapcsolatokból. Ha vállalja az emberré válás útját, nyitottá válik. A nyitottság egzisztenciális vigasz. Az ember létmódját igazolja, amely közösséget, egységet teremt, és befogad. A közösségi létforma nem a kihasználó, a haszonlesők világa, hanem azok ereje és biztonsága, akik képesek a szeretetre, egymással közösséget vállalnak, egymásból és egymásért élnek.

Jézus, aki elhozta az Atya szeretetét, szeretni tanít bennünket. Az emberi szeretet normája isteni parancs. „Szeressétek egymást, amint én szeretlek titeket!” Krisztus földi élete Isten szeretetének drámai megjelenítése, haláláig kitartó áldozatkészségének bemutatása, ami egymás iránti szeretetünk drámaiságát és áldozatkészségünkkel mérhető szeretetünk nagyságát vetíti elének. Meglepo lehet számunkra *Németh László* drámaíró kijelentése, mégis igaz: A szeretet drámai; vagy belehalunk, vagy nem is igaz. Elgondolkodtathat bennünket *Pilinszky János* megjegyzése is a haláláig menő áldozatkészség nagyságáról: „Halálmagból élet!” Mégis igaz, hogy az élet minden áldozatot megér.

Mi lesz akkor, ha megelégszünk azzal, hogy önző önmagunkhoz mérjük a másik emberrel való kapcsolatunkat? Ez esetben mire számíthat ama másik ember?

Ha Jézus a mérce, aki önmagánál jobban szeretett minket, akkor rájövünk arra, hogy milyen szép is az élet, minden áldozatot megér, és erre minden ember érdemes.

Sorsdöntő a keresztények helyzete kontinensünkön most, amikor az öntörvényűség gögje a keresztény Európa fundamentumát aláásta. Kérdés, hogy vállaljuk-e a megváltás művének folytatását. Van-e hozzá akaratunk, hitünk, küldetésstudatunk?

A lényeg, hogy hozzuk ki magunkból a legjobbat mások javára?

– Ezért élünk, ez az életünk értelme. Aki jót tesz, az jobb lesz. Aki örömet szerez másoknak, az maga is elteli örömmel, boldog lesz, és általa a világ is jobbá válik.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

A **Szent Imre-kápolna Szeretetláng** imacsoportja minden programját megtartja, változatlan időpontokban. Csak együttlétünk helye változik: otthonainkban imádkozunk. Az imaanyagot, aki velünk tart, megkapja. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetőek vagyunk (www.szeretettlang.info.hu). Programok: június 4-én, csütörtökön, 18 órakor: szentségimádás, Szeretetláng imaóra. Június 5-én, pénteken, 17.30-kor: az öröm útját járjuk. Június 18-án, csütörtökön, 18 órakor: szentségimádás hazánkért.

Forsthoffer Máté bencés atya halálának 30. évfordulója alkalmából szentmisét mondanak a Pesti ferences templomban június 8-án, hétfőn 18.30-kor.

LELKIGYAKORLAT

A máriabesnyői Mater Salvatoris LelkiGYakorlatos Ház 2020. II. félévi lelkigyakorlatai:

2020. június 12–13. (péntek vacsorától szombat ebédig): *Szentek nyomában*. LelkiGYakorlat minden korosztály számára. Vezető: *Ocsovai Grácián OFM*.

2020. július 4. (szombat): Cor-Way® LelkesTest kurzus és lelkigyakorlat nordic walkinggal, házaspároknak. A résztvevők száma: 8 házaspár. Vezető: *Molnár Renáta* Cor-Way® alapító, személyi edző, lelkigyakorlat-vezető, élménypedagógus. Bővebb információ: <https://jezusigyaloglas.hu/lelkigyakorlatok>. Jelentkezési lap: <https://bit.ly/37vJrmW>

2020. július 25. (szombat): Egyedülálló életmódtréningje a 40+ korosztály számára. Vezető: *Molnár Renáta* Cor-Way® alapító, személyi edző, lelkigyakorlat-vezető, élménypedagógus. Bővebb információ: <https://jezusigyaloglas.hu/lelkigyakorlatok>. Jelentkezési lap: <https://bit.ly/39vGtK1>

2020. augusztus 10–12. (hétfő ebédétől szerda ebédig): LelkiGYakorlat özvegyek számára. Vezető: *Kármán János* atya.

2020. szeptember 4–6. (péntek vacsorától vasárnap ebédig): *Szent Pio és az Eucharisztia*. *Szent Pio* lelkisége. LelkiGYakorlat minden korosztály számára. Vezető: *Szpisják Péter Pál* kapucinus atya.

2020. október 8–10. (csütörtök vacsorától szombat ebédig): LelkiGYakorlat minden korosztály számára. Vezető: *Kemenes Gábor* atya.

2020. október 16–18. (péntek vacsorától vasárnap ebédig): LelkiGYakorlat minden korosztály számára. Vezető: *Majnek Antal* megyéspüspök atya.

2020. november 13–14. (péntek vacsorától szombat ebédig): LelkiGYakorlat orvosoknak, ápolóknak, egészségügyben dolgozóknak. Visszatalálás a bennünk élő Gyógyítóhoz. Vezető: *Velkey György*, a Bethesda Gyermekkórház főigazgatója és munkatársai.

Mater Salvatoris LelkiGYakorlatos Ház és Konferenciaközpont, 2100 Gödöllő-Máriabesnyő, Kapucinusok tere 3. T.: 06/28-420-176. Fax: 06/28-510-742. E-mail: info@mater-salvatoris.hu Honlap: <http://www.matersalvatoris.hu>

Szent Gellért LelkiGYakorlatos Ház: Június 18-án 18 órától 21-én 13 óráig: *A szabadulásról*. *Gál Péter* atya lelkigyakorlata. Június 28-án 18 órától július 1-jén 13 óráig: *Barsi Balázs* atya lelkigyakorlata. Július 30-án 18 órától augusztus 2-án 13 óráig: *Eucharisztia*

és misszió egy karizma fényében. *Kiss Imre* atya, teológiatanár, fokolarinó pap lelkigyakorlata. Augusztus 20-án 18 órától 23-án 13 óráig: *Jézus gyógyít*. *Gál Péter* atya lelkigyakorlata. Szeptember 7-én 18 órától 10-én 13 óráig: *Gyónás és irgalom*. *Kovács Cs. Albert* atya lelkigyakorlata. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

facebook

Keressen minket a Facebookon is!

Új Ember

A hirdetések tartalmáért és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

ANTIKVITÁS

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása festményt, régiséget vásárol. Üzlet: Budapest VII., Dózsa Gy. u. 44. T.: 06/1-321-7000, 06/20-980-7570. Honlap: www.visnyei.hu

INGATLAN

BELBUDAI, 80 négyzetméteres, alacsony rezsijű polgári lakás kiadó. T.: 06/30-429-9651

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10 és 17, csütörtök 10 és 19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

Takarítást vállalom Budapesten. T.: 06/30-812-1121

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

Kert takarítását vállalom Budapesten és környékén. T.: 06/70-626-8285

KŐMUNKÁKAT, valamint új sírkövek faragását, meglévő síremlékek átalakítását és felújítását vállalom. T.: 06/20-361-8318 *Albert Farkas*

KÖSZÖNJÜK, HOGY
ADOMÁNYAIKKAL
TÁMOGATJÁK
A MUNKÁNKAT!

Mecséri-Kovács
Viktória Bernadett

(Közleményünkben az elmúlt héten, lapzártánkig beérkezett adományok beküldőinek neve olvasható.)

 Új Ember

50 ÉVE HARANGÖNTÉS ŐRBOTTYÁNBAN

GOMBOS MIKLÓS
aranykoszorús harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal és a harangjátékokkal kapcsolatos bármely munkában. Referencia: www.harangontes.hu www.harangontode.hu

Levél cím: 2162 Őrbottyán, Rákóczi u. 134. Postafiók 10. • Tel.: +36 28 360 170 Mobil: +36 30 9489 575, +36 30 7288 161 gombosmi@harangontes.hu • info@harangontode.hu

Tisztelt Olvasóink!
Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

Amikor az Isten látta, hogy az út túl hosszú, a domb túl meredek, a lélegzés túl nehéz lett, átölelt és azt mondta: gyere haza.

DR. SCHULEK ELEMÉR
gyémántdiplomás szakorvos

életének 91. évében 2020. május 19-én szerettei körében visszaadta lelkét Teremtőjének.

Hamvasztás utáni búcsúztatása
2020. június 11-én 11.00 órai kezdettel
a **Szent Gellért Plébániatemplom Urnatemetőjében** lesz az evangélikus egyház szertartása szerint.
(1115 Budapest, Bartók Béla út 149.)

Gyászolják:
felesége, unokaöccsei és családjaik, rokonai, barátai és ismerősei.

Cím: Dr. Schulek Elemérné, 1111 Budapest, Bartók Béla út 10-12.
E-mail: scht.frici@gmail.com

FIZESSEN ELŐ,
ÉS HÁZHÓZ MEGY!

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

ÚJ EMBER hetilap
éves előfizetés: **16 200** forint (52 lapszám)
féléves előfizetés: **8100** forint (26 lapszám)
negyedéves előfizetés: **4050** forint (13 lapszám)
havi előfizetés: 1350 forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány
éves előfizetés: **10 440** forint (12 szám)
féléves előfizetés: **5220** forint (6 szám)
negyedéves előfizetés: **2600** forint (3 szám)

ÚJ EMBER hetilap és **ADOREMUS** együtt
éves előfizetés: **21 400** forint
féléves előfizetés: **11 300** forint

ELÉRHETŐSÉGEINK:

e-mail: terjesztes@ujember.hu;
munkaidőben várjuk hívásaikat:
(06-1) 235-0484, (06-1) 633-3132, (06-1) 633-3790

MARADJUNK
KÖZÖSSÉGBEN!

Az elmúlt napokban, hetekben, hónapokban jóleső volt a sok telefon, e-mail, Facebook-bejegyzés, amelyekben olvasóink azt kérdezték, hogyan tudnak segíteni, adományozni. A válaszuk: a legnagyobb segítség, ha előfizetnek kiadványainkra, vagy kérik, keresik és megvásárolják őket a templomokban, újságárusoknál.

Ami ezen felül van, több mint ajándék, figyelmesség az Önök részéről: ha tehetik, és szívesen támogatják a magyar katolikus sajtót, köszönettel vesszük. Minden forint számít, bármilyen összegű támogatást hálasan köszönünk és várunk a

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 bankszámlaszámán (a Közlemény rovatban, kérjük, tüntesse fel: Adomány).

Elismerésünk és köszönetünk jeléül támogatóink nevét megjelentetjük az *Új Ember* oldalain.

Segítsen Ön is, hogy továbbra is teljesíthessük célunkat, és munkánkkal szolgálhassuk az Egyházat: a lelkipásztorokat, a híveket, a felebarátai cselekedeteket végzők munkáját, a katolikus nevelést, az Egyház tanítását, és természetesen a közösségeket. Maradjunk közösségben!

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. JÚNIUS 1.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő:** Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábian Attila, Gátas Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Verestői Nárcisz

Olvasószerkesztő: Kodtek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • **Tördelés:** Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4 050 Ft, fél évre: 8 100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Aggódás és lenyugvás van bennem

Interjú Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapáttal

A járványidőszak számos kihívás elé állította, de a személyes kapcsolatok és a szerzetesi lelkiesség mélyebb megélésének lehetőségével is megajándékozta a pannonhalmi bencés közösséget. Hortobágyi Cirill főapáttal a pünkösöd előtti napokban beszélgettünk.

Nehéz két és fél hónapon vagyunk túl. Hogyan élte meg a bezártságot?

– Kettős érzés van bennem: sok pozitív élménnyel, gazdagító találkozással, hasznos idővel, ugyanakkor sok szorongással teli. Nagyon jó, hogy a külső tevékenységek megszűnése miatt most több időt tölt együtt a közösség az étkezéseken, az imádságokon. Házon kívüli és belüli rendezvényeket is törölnünk kellett. *Szent Benedek ünnepe*, kiállításmegnyitók, az ökumenikus konferencia *Kurt Koch* bíborossal – ezek mind-mind elmaradtak. Kiestek előadások, liturgikus alkalmak és az iskolához kapcsolódó programok is: a ballagás, a bérmlás, a szóbeli érettségi vizsgák, a szülőkkal való találkozások.

A szerzetesek közül többen biztossan örültek annak, hogy sokkal megihittebb körülmények között élhette meg a közösség az ünnepeket és a hétköznapokat. Elin-dult-e a gondolkodás arról, hogy ez is jó irány lehet?

– Évek óta mondogatjuk, hogy a húsvét tekintetében jó volna egy pihenővet tartani, mert ilyenkor mindig annyi a program és a feladat, hogy szinte csak úgy beesünk az ünnepre. Az idei húsvét megindító élménye volt, hogy az online eszközökön keresztül rengetegen kapcsolódtak be a főapátsági eseményekbe. Ki alakult egy hatalmas virtuális közösség, ami a pasztoráció szempontjából jelentős fejlemény. Úgy gondoljuk, hogy a vasárnapi konventmise élő közvetítését mindenképpen megtartanánk a jövőben is. Soprontól Detroitig számos helyről kaptunk visszajelzéseket, amelyek arról tanúskodnak, hogy az emberek örömmel kapcsolódnak be a bazilikai liturgiákba. A lelkipásztori hatást az internet most megsokszorozta. Rendkívül nagy létszámú közösség követett minket – a nagyhétén közel ötvenezer ember –, ami másként nem lett volna lehetséges.

A szolgálatunk iránti megnövekedett igény egyfajta kreativitás felé mozdította el a közösségünket. Arra törekedtünk, hogy a hozzánk kapcsolódók ne csupán passzív hallgatók legyenek, hanem minél aktívabban vegyenek részt a liturgiákon. Ezért előkészületi feladatokat adtunk, voltak kikeresendő szentírási szövegek, szimbólummagyarázatok, húsvéti gyertya-, nagypénteki kereszt-készítés és hasonlók. Mindezek valóban tevékenyebbé tették az emberek készülését, és hatékonyabbá a bekapcsolódást a liturgiákba. Szerintem ez a fajta szolgálat a jövőben is megmarad, és meg is kell tartani.

Miben fejlődött, gazdagodott a közösség?

– Rengeteg programot kellett lemondanunk, így sok idő

jutott az elmaradásaink pótlására. Például többet olvashattunk, találkozhattunk egymással. Ennyire alaposan még sosem takarítottam ki a szobámat húsvét előtt, most volt rá időm. Több együttlétre, beszélgetésre nyílt alkalmunk házon belül, ami a személyesség felé vitte el a közösséget, és ez ajándék.

Ugyanakkor felfokozott izgalom is van bennünk, és súlyos kérdések: hogyan éljük túl a pandémiát gazdasági értelemben, milyen hatással lesz például a turizmussal vagy a gyógynövénykertészettel foglalkozó intézményeinkre? Aggódunk a házban működő szociális otthon lakóiért is, nehogy megfertőződjenek a vírussal. Szerencsére ezt eddig elkerültük, de a félelem még mindig ott van közöttünk.

Összefoglalva tehát: félelem és aggódás az egyik oldalon, megnyugvás és belső gazdagodás, imádságra és személyességre koncentrált élet a másikon – számomra ez az elmúlt hónapok mérlege.

A feladatunk ebből következően az, hogy a jövőbe mutató kezdeményezéseket végigvigyük, kitartsunk mellettük, és az elmúlt kényszerű időszak eredményeit, kincseit, fölfedezéseit megőrizzük a jövőnek.

Mi marad meg a lelassulásból?

– Még nem tudjuk, milyen ártrendeződés megy végbe a világban a járvány hatására, hiszen egyelőre benne vagyunk a folyamatban. A koronavírus nem tűnt el, még nincs ellene gyógyszer, a pandémiának nincs vége. Óvatosan kezdünk nyitni mi is. Pünkösdvásárnap már lesz nyilvános szentmise a bazilikában, kinyitnak a főapátság turisztikai célpontjai, igaz, egyelőre csak a hétvégékre.

Nem tudom megmondani, hogy ebből a kényszer szülte lelassulásból mi marad meg számunkra a jövőben, hiszen amiben most élünk, az sem eszményi. A normálállapothoz a jelenleginél több józan aktivitás szükséges. A misszióinkhoz hozzátartozik, hogy látogatók jönnek hozzánk, zárándokok, turisták, egykori diákjaink, a mostani diákjaink szülei, és részt vesznek a különböző rendezvényeinken, spirituális alkalmainkon. Ugyanakkor megfogalmazódott bennünk, hogy a kevesebb talán több volna. Az egy-egy célcsoportra koncentrált rendezvények hatékonyabbak lehetnek. Nem kell annyi mindent párhuzamosan futtatni, egyszerre.

Pannonhalmi a gazdaság területén is bizonyított. Hogyan hatott a járvány erre az ágazatra, és miként tud fejlődni a jövőben a turizmus, a gasztronómia, az apátság termékek előállítás és értékesítése?

– A szolgáltatóágazatok, az úgynevezett tercier szektor

sínylette meg leginkább az elmúlt hónapokat, de egyelőre senki nem tudja modellezni, hogy milyen tartós változás várható ezen a téren. Sokféle intézményünk van: kulturális, szociális és gazdasági is. Az előbbiekre rengeteg terhet, pluszmunkát tett a járvány. A másik oldalon viszont erős visszaesés történt, hiszen a gazdaság szorosan összefügg nálunk a turizmussal. Ha a járványügyi rendelkezések miatt nem érkezhettek vendégek, akkor ezeket az egységeket nem lehet működtetni. Sajnos még nem tudjuk, hogy a terület hogyan és mikor fog maradéktalanul helyreállni, hányan látogatnak el hozzánk. Így nem láthatjuk előre a termékek várható fogyasztását sem.

A főapátságot is súlyosan érintette a járvány okozta válság: több munkatárstól meg kellett válni, másokat kényszerű szabadságra küldeni. Sok munkahelyet viszont sikerült megmenteniük. Milyen a mérleg ezen a téren?

– A munkahelyek nagy többségét meg tudtuk menteni, hiszen a vállalkozásainkban viszonylag kevesen dolgoznak. Kisebb létszámmal indulunk most újra, de abban reménykedünk, hogy jövőre visszaáll a foglalkoztatás korábbi szintje. A főapátság szerencsére nem egy folytonos növekedésre épülő gazdasági modell alapján működik. Bár kívülről ez így tűnhet, mert rengeteg fejlesztés történt az utóbbi években, és most is zajlik egy sörfőzde, valamint az illatmúzeum építése, mégis egyfajta fenntarthatóságra épülő rendszer a miénk. Egyetlen cégünk stabilitását sem a növekedéstől, hanem a fenntarthatóságtól várjuk. Olyan ez a modell, mint azé a belga bencés apátságé, ahol a világ egyik legjobb sörét főzik, de minden évben ugyanannyit. Pedig kereslet volna a többszörösére is, mégsem mozdulnak el a termelés növelése felé, hanem egy fenntartható, számukra komfortos méretben üzemeltetik a vállalkozást.

Lehet, hogy Pannonhalmán az egyes ágazatok között lesz arányeltolódás az eddigiekhez képest, de remélem, létre-

jön egy olyan környezettudatos és észszerűen hatékony rendszer, amelynek keretei között további eredményeket érhetünk el.

A világjárvány nagyon sok témát kiűtött a közbeszédből, ám ettől még velünk maradtak ezek a problémák. Közülük az egyik, ha nem a legfontosabb, a klímaváltozás, a teremtés- és a környezetvédelem kérdése, amelyhez kapcsolódva Ön tavasszal zöld böjtöt hirdetett. Ötéves Ferenc pápa Laudato si' kezdetű enciklikája, amely szintén a problémakörrel foglalkozik. Most, a vírushelyzet enyhültével ismét aktuális lehet, hogy megoldást keressünk ezekre a súlyos gondokra.

– Ferenc pápa a teremtésvédelmi enciklikájában ír Szent Benedek atyánkról, aki azt javasolta, hogy a szerzetesek közösségben éljenek, és az imát meg a tanulást a kétkezi munkával ötvözzék (*ora et labora*). Ennek a lelki értelemmel átitatott munkának a bevezetése forradalmi újdonság volt Benedek korában. A kétkezi munka személyiséget gazdagító, embert nemesítő hatására Szent Benedek hívta fel a figyelmet. Abban a korban ugyanis a fizikai munkát zömében a rabszolgák végezték. A római és az athéni polgárok egész nap a közügyekkel és szellemi élettel foglalkoztak, igaz, nem mindig elég emelkedetten. Szemléletesen írt erről *Szent Pál* is, amikor a második missziós útja során eljutott Athénba, és az Areopáguszon találkozott az athéni polgárokkal.

Napjainkban sincs ez feltétlenül másként. Vezető hír volt a napokban, hogy Angliában például a földön rothad el a termés, mert a járvány miatt nem érkeztek meg azok a kelet-európai vendégmunkások, akik betakarítanak...

– Sajnos a nyugat-európai társadalmak munkához való hozzáállása valóban párhuzamba állítható az ókori római társadalom szemléletével. Nyugat-Európában régóta a vendégmunkások végzik a mezőgazdasági idénymunkákat éppúgy, mint a hulladék-szállítást, a karbantartásokat és az összes, alantasnak tekintett kétkezi munkát. Benedek

korában, ahogy az enciklika is írja, tényleg az volt a forradalmi újítás, hogy a szerzetesek úgy törekedtek egyfajta felelős, felnőtt, személyiséget gazdagító, hitből fakadó életre, hogy az imádságos elmélyülés és a munka egyszerre volt jelen a mindennapjaikban. A munka ilyesfajta megélése érzékenyebbé, kíméletesebbé tesz minket a természeti környezet iránt, és egészséges mértéktartással itatja át a világhoz fűződő kapcsolatunkat – írja a pápa. A közösségünkben most felmerült, hogy a *Laudato si'* enciklika egyes szakaszait olvassuk majd a zsolozsmában.

Húsvét előtt azt monda, hogy a járvány elmúltával a világ nem folytathatja majd ugyanazt az életet, amit azelőtt. Most mi erről a véleménye?

– A globalizált piacgazdaságnak, a XXI. századi nyugat-európai életmódnak sok, hosszú távon fenntarthatatlan és az emberiség számára is romboló hatású aspektusára világított rá ez a világjárvány. Elsősorban a pazarló túlfogyasztás jelenségére és a folyamatos növekedésre alapozott gazdaság számos jellemzőjére gondolok. Sok ember persze hiányállapotként élte meg ezt az időszakot, úgy érezte, megvonnak tőle valamit, amit most majd pótolni, behozni igyekszik. Arra számítok, hogy a politikai, gazdasági, civil és vallási vezetők tudatosabban gondolkodó része átlátja ezt a problémakört. Hamvazószerdán hirdettük meg a zöld böjt 5 T-re keresztelt céljait. A vírushelyzet élesen rámutatott szinte valamennyi akkori felvetésünk megalapozottságára. Mondok egy példát. Tölts több időt a természetben – ez volt az egyik javaslatunk az ötből. Rendszeresen kirándulok a Bakonyban, főleg a járhatatlan helyeket szeretem. Jól elboldogulok egy tájolóval is, de az indulási és az érzékesi helyem mindig egy kijelölt turistaútvonal. Soha ennyi túrázóval nem találkoztam még, mint az elmúlt hetekben. Közöttük olyan emberekkel is, akikről messziről lerí, hogy évek óta nem jártak a természetben. Örömteli változás, hogy most

kimennek a természetbe, csodálják a szépségeit és élvezik a jótékony hatását.

Május 17-én ünnepeltük a tömegtájékoztató világnapját. Ferenc pápa így fogalmazott ebből az alkalomból: „Az ideai kommunikációs világnapi üzenetet a történetmesélés témájának szeretném szentelni. Hogy ne tévelyegjünk, arra van szükségünk, hogy a jó, építő jellegű történetek igazságának légkörében éljünk, amelyek segítenek újra rátalálni a gyökerekre, és erőt adnak ahhoz, hogy együtt menjünk tovább az úton.” Azt hiszem, most minden-nél nagyobb szükségünk van jó és építő jellegű történetekre. Szolgál-e ilyenekkel a főapát és a főapátság?

– Jó lenne, ha nem csak a múltból vennénk elő történeteket, hanem a mai jó tapasztalatainkat is megosztanánk egymással. Egy-egy felismerést, például arról, hogy az emberi kapcsolatok, a szellemi-lelki értékek mélyebb, gazdagabb élményt hozdoznak, mint a fogyasztás. Vagy éppen arról, miként jöttünk rá, hogy kevesebb energia és anyag felhasználásával is lehet minőségibb életet élni. Ezeknek a tapasztalatoknak a megfogalmazását kezdhetheték a fiatalok, és előremutató mozgalmakat indíthatnának el ezzel. Hasonlókat ahhoz, amilyen a sok iskolában megvalósult szelektív hulladékgyűjtés, amely a fiatalok révén áterjedt a családokra is.

Az egyik volt diákunk a Facebook-oldalán mindennap közzétesz egy kisfilmet, amiben egy-egy könyvet ajánl olvasásra. Annnyira jól csinálja, hogy naponta meghallgatom. Ez is egy jó kezdeményezés. Ha sokan megfogadnák a tanácsát, megtapasztalhatnák, hogy a személyiségük gazdagodásához nemcsak a munkahelyi sikerek járulhatnak hozzá, hanem a szellemi élmények, egy-egy jó olvasmány is.

Pünkösöd a húsvéti idő csúcsa, az Egyház születésnapja. Mi a járványhelyzetben megélt ünnepléseink üzenete?

– Pünkösdkor a tanítványokban megszűnik a félelem. Krisztus kereszthalála sokkolta őket. Amikor jött a hír, hogy Mesterük föltámadt, a félelmük és a csalódottságuk nem múlt el azonnal. *Tamásnak* például meg kellett érintenie a Megváltó sebeit ahhoz, hogy higgyen. A félelem uralta hetek után eljön a Szentlélek kiáradása, ami felszabadítja őket. Belső bizonyosság érlelődik meg bennük, és nem félnek többé. Hiába mondta nekik Jézus, amikor először találkoztak a feltámadás után: Békesség nektek, veletek vagyok, ne féljete! El kellett jönnie a Szentléleknek ahhoz, hogy higgyenek, és elmúljon a félelmük. Megnyitni a templomokat és azt mondani az embereknek: ne féljete – azt hiszem, most nem lehet ennél aktuálisabb üzenet! Ráadásul az első pünkösdeknek is éppen ez volt az üzenete.

Kormos Gyula
Fotó: Merényi Zita

A rózsafüzér áldásos hatása Birmingham környékén

A Mária-tisztelet és a rózsafüzér imádság igazi áldást hozott az alabamai Birmingham környékén élő virágkereskedőknek. A történet a Birminghamhez tartozó Irondale-ben egy szentmisével kezdődött május 10-én (angolszász területeken ekkor van anyák napja).

„A homíliám végén arra buzdítottam a híveket, hogy imádkozzák a rózsafüzért, és elkötelezettségük jeleként küldjenek egy-egy szál rózsát a Szűzanyának” – mesélte *Joseph Mary Wolfe* ferences rendi misszionárius, az Örök Ige Televíziós Hálózat (EWTN) elnevezésű katolikus tévécsatorna lelkesze.

A tévéadás nézői még aznap délután felhívták a környékbeli virágüzleteket, és virágot rendeltek. Volt, aki három szálát, volt olyan, aki több tucatot rendelt. Szinte mindenki rózsát kért.

Másnap *John Paul Mary Zeller* atya, a katolikus tévécsatorna egy másik ferences rendi misszionáriusa megismételte az üzenetet az aznapi misén elhangzott homíliájában. „Joseph atya meggyújtotta a mécsest, én pedig benzint öntöttem rá – mondta nevetve. – Azt kérdeztem a hívektől: Nem volna csodálatos, ha minden rózsafüzér imádság után egy-egy szál rózsát ajándékoznánk a Miaszonyunknak, és megtöltenénk ezt a kápolnát virágokkal?”

A templom kápolnájában, a Fatimai Szűzanya szobra előtt most egy halom virág sorakozik, még a padlót is betéríti a sok rózsza. A virágküldés egyszerű ötletnek indult, amivel a misszionárius atyák

a Szűzanya tiszteletére és a rózsafüzér imádságra akarták ösztönözni a híveket. Ám ez az egyszerű kezdeményezés igazi áldássá vált a járvány miatt nehéz helyzetbe került, Birmingham környéki virágkereskedők számára.

Shirley Carmack így fogalmazott a trussville-i virágüzlet Facebook-oldalán: „Joseph atya felkérte az EWTN televízió hűségese követőit, hogy küldjenek rózsát Szűz Máriának. Az ország minden államából érkeztek a hívások. Miután az üzenetünk a járvány miatt zárva volt, ez valódi áldást jelentett nekem és az alkalma-

zottaimnak. Így most ki tudjuk fizetni a számlákat és a béreket, pusztán azért, mert Isten egyik embere kért valamit...”

A virágrendelést leadó hívek egy üzenőkártyát is küldtek Máriának. A vásárlók valójában jóval többet tettek a csokorrendelésnél. „Velünk imádkoztak – mondta *Shirley Carmack*. – Telefonon keresztül tettek tanúságot. Hihetetlen volt!”

Forrás és fotó:
National Catholic Register
Fordította: Tóth Franciska

Hogyan haladj az életszentség felé?

Néri Szent Fülöp tanácsai

Néri Szent Fülöp, „a bohócruhás misztikus” gondolatai alapján állították össze az alábbi jótanácsokat, hogy segítségünkre legyenek az életszentség felé vezető úton.

Néri Szent Fülöp, *Loyolai Szent Ignác* kortársa misszionárius szeretett volna lenni, ám Ignác úgy tartotta, hogy Róma maga is missziós terület, és meg volt győződve arról, hogy Fülöp – aki egyébként firenzei származású volt – különösen jól tud bánni a rómaiakkal. Fülöp megfogadta a barátja tanácsát, és egész életében Rómában szolgált. Nem véletlen, hogy Róma apostolának nevezik, és hogy ő lett a város védőszentje.

A humoráról, derűs egyéniségéről nevezetes Fülöp kiváló szónok és gyóntató is volt. Az életszentség felé vezette őt teljes önátadása: minden dolgában a gondviselő Istenre hagyatkozott, mondván, „Uram, ne bízz Fülöpben!”

A következő tanácsokat Néri Szent Fülöp mondásai alapján állították össze.

1. Hogyan lehet a legjobban megtanulni imádkozni? Ugy, ha elismerjük, hogy méltatlanok vagyunk az imára, és minden erőfeszítésünket Isten kezébe helyezzük.

2. Ellenségünk, az ördög, aki azért harcol ellenünk, hogy elpusztítson minket, viszályt akar szítani házainkban, otthonainkban. Veszekedést, nemtetszést, versengést akar támasztani közöttünk, mert amíg egymás ellen harcolunk, ő jön, és legyőz bennünket, a saját tulajdonává tesz minket.

3. Aki kitart a haragban, a viszályban és a keserűségben, az már beleszippantott a pokol levegőjébe.

4. Az egyik legbiztosabb módja, hogy büntelenek maradjunk, ha részvételt fordulunk azok felé, akik törekénységük folytán megbotlanak, és elesnek. A bűn elkerülésében segítségünkre szolgál az is, ha soha nem dicsekszünk igaz mivoltunkkal, hanem valódi alázattal elismerjük, hogy ha kegyelmi állapotban vagyunk, azt Isten irgalmának köszönhetjük.

5. Semmi sem olyan veszélyes a lelkiélet szempontjából, mint ha a saját gondolkodásunk szerint akarjuk irányítani magunkat.

6. Van valami bőkezűség a teremtésben, ami megmutatja a Teremtő jóságát: a nap árasztja ránk a fényét, a tűz szétosztja melegét, a fa ágként nyújtja felénk ágait és nekünk adja gyümölcsseit, a víz, a levegő és az egész természet a Teremtőjének bőkezűségét dicséri. Eközben mi, akik Isten eleven képmásai vagyunk, nem tükrözzük őt, hanem könyörtelen és korcs cselekedeteinkkel megtagadjuk. Csak ajkainkkal teszünk hitet mellette.

7. Senkit ne gyűlölj. Isten soha nem megy oda, ahol nem szeretik a felebarátot.

8. Ha valóban szentté akarsz válni, soha ne véd magad, mindig ismerd el, hogy hibás vagy, még akkor is, amikor nem igaz, amivel vádolnak.

9. Az aggályosság betegség, amely legfőképpen fegyverszünetet köt velünk, de soha nem hozza el a békét. Csak az alázat képes legyőzni az aggályokat.

10. Kényszerítsd magad az engedelmessegre, még a lényegtelennek tűnő, kis dolgokban is. Ez segít, hogy engedelmeskedni tudj, amikor nagy dolgokról lesz szó.

11. Olvass sokat a szentek életéről, hogy biztatást és jótanácsot meríts belőle.

12. Az önszeretet, mint valamiféle bőr, szorosan tapad a szívünkre, és fájdalmas, ha lenyúzzák. Minél közelebb jutunk a szívünk valódi lényegéhez, annál nehezebb ezt elviselni.

13. A derű megerősíti a szívet, és segít az állhatatosságban. Isten szolgálának mindig jókedvűnek kell lennie. Könyörületesség és derű, könyörületesség és alázat: ez legyen a jelszavunk.

14. Tedd magad alázatosná az őszinte és gyakori gyónás révén.

15. Tanulj megfontoltságot, hogy életedben képes legyél kitartani a hitben. Nem tudunk mindent egyszerre megtenni, és nem lehet szentté válni négy nap alatt.

Es a +1: „Rendben! Akkor mikor kezdünk el jót tenni?”

Forrás: Aleteia.org
Fordította: Verestói Nárcisz
Fotó: Wikimedia Commons

Kötelességünk segíteni a szomszédokon

Hatvan perc közös imádkozás egymásért. Ez a lényege annak a világméretű szentségimádási láncnak, amelyen idén június 13-án, úrnapja szombatján vehetünk részt, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra (NEK) készülve. Az eseményre eddig 157 helyszínről jelentkeztek a világ minden tájáról, Pakisztántól Mexikóig, Németországtól Peruig, Magyarországtól Írorszáig. Az eseményhez kapcsolódóan Fábry Kornél atyával, a kongresszus főtitkárával beszélgettünk a Szentlélek kreativitásáról, életünk forrásáról és a tanúságtételek erejéről.

Hatodik alkalommal tartják meg a világméretű szentségimádást. Idén egymásért imádkozunk majd. Honnan ered ennek az imármagyományosnak mondható eseménynek az ötlete?

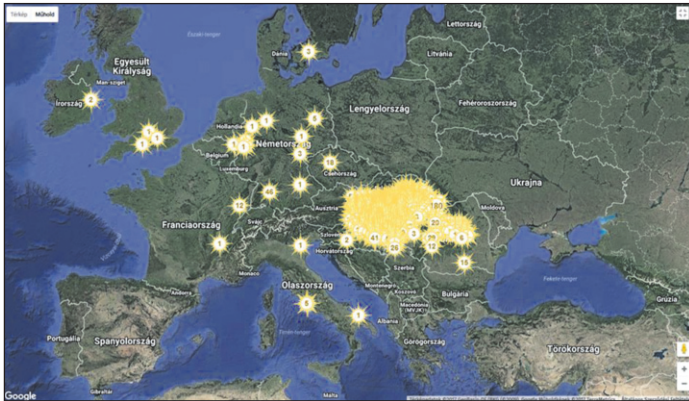
– Remélem, a Szentlélektől! Készülünk a NEK-re, és két olyan ünnepünk is van, amelyek kifejezetten az Eucharisziát állítják a középpontba. Az egyik az úrnapja, Krisztus testének és vérének ünnepe, a másik Krisztus Királyé, aki a „kenyér s bor színeiben Úr s Király a föld felett”. Az egész világot átfogó ima szervezésének célja kettős: egyrészt felhívni a figyelmet az eucharisztikus Jézusra, másrészt a NEK tematikájához illeszkedően imára hívni mindenkit. Idén a mottó a következő: „Aki megvall engem az emberek előtt, azt én is megvallom mennyei Atyám előtt.” Azért választottuk Jézusnak ezeket a szavait, hogy meghívjuk az embereket a NEK-re: ha sokan leszünk, akkor átütő lesz a tanúságtételünk.

A közös szentségimádás egyik célja a NEK szervezőinek megfogalmazásában az, hogy egyre jobban szeressük Krisztust.

– Ezért imádkozunk a vásárnapi misék végén is. Jézus azt mondja, ha szerettek, tartások meg a parancsaimat. A szeretet fokmérője tehát az, hogy mennyire élek Jézus tanítása szerint. Ehhez meg kell ismernem őt és a tanítását. Időt kell töltenem vele. Egyszer számon kérték Teréz anyáéktól, hogy miért töltenek annyi időt az Oltáriszentség előtt ahelyett, hogy a betegekkel foglalkozzanak. Azt válaszolta: ha nem végeznék napi két óra szentségimádást, nem tudnánk felismerni a betegekben és a haldoklóknak Jézust.

Hányan csatlakoztak eddig, és milyen ez az arány a korábbi évekhez képest?

– Tavaly Krisztus Király vigíliáján 1118 helyszínen imádkoztak 54 országból, köztük olyan helyekről, mint Izland

vagy Grönland. Idén bő két héttel úrnapja előtt 21 ország 155 pontjáról érkeztek jelentkezések, de a regisztrálók száma folyamatosan nő.

A sok negatívum mellett nagyon sok előnye is volt a karanténidőszaknak. Ön szerint mi a legjelentősebb hozadéka annak, hogy hónapokig bezárva, a társadalomtól elszigetelve éltünk?

– Kicsit megálltunk. Sokaknak jutott idejük lelki olvasmányt olvasni, elcsendesedni. Bár a lelki áldozás lehetősége mindvégig megmaradt, a szentáldozás sokaknak hiányzott. Most még jobban felértékelődik a szentmise, az áldozás lehetősége. Kiléptünk a templom falain kívülre, az online térbe. A szentmisén való részvétel pótolhatatlan, ugyanakkor a szentmise-közzvetítésekbe sok esetben többen bekapcsolódtak, mint ahányan elmentek a templomi misékre

világméretű szentségimádás az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való készülletünk következő állomása, s éljük át újra Isten megújító szeretetét!”

Milyen kegyelmeket hordoz az Oltáriszentség előtt eltöltött idő?

– Jézus azt mondja: „Jőjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtak vagytok és terhek alatt görnyedtek: én felüldítelek titeket!” Amellett, hogy imádjuk Jézust, a szentségimádásnak van egy másik vetülete is: egyszerűen csak Jézus jelenlétében vagyok, és engedem, hogy formálja a szívemet. Befogadom a szeretetét. Engedem, hogy felüldítsen. Jézus be tud tölteni örömmel, békével, szeretettel, ha odaadom neki az időmet.

„Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt.” Ez az ide szentségimádás mottója. Nehéz ma felvállalnunk a hitünket mások előtt?

– A hit megvallása sosem könnyű, de szükséges, mert a hit hallásból ered. Az eucharisztikus kongresszusnak – a hívek hitének megerősítése mellett – éppen ez az egyik legfőbb küldetése: Jézushoz hívni másokat is. De hogyan tegyük ezt? Hogyan evangélizáljunk? Ezért indítottuk el a NEK harmadik előkészítő évében Az evangélizáció iskolá-

ját. Érdekes, hogy a résztvevők közül sokak számára újdonság volt, hogy a hitükről lehet és kell is beszélni. Tudatosodott bennük a közös hivatásunk, amit Jézustól kaptunk: tegyünk minden népet a tanítványává. Ez minden megkelesztett ember feladata. Ha mi nem szólalunk meg, akkor a kövek fognak. Ha pedig a sivatagban rátaláltunk az oázisra (a hitre), kötelességünk megosztani ezt mindazokkal, akik körülöttünk szomszadjak.

Hogyan kell elképzelniünk a június 13-ai alkalmat? Hiszen a járvány miatt – fizikai értelemben – sokan nem lesznek jelen az Oltáriszentség előtt.

– Az előírások megtartása mellett már össze lehet gyűlni a templomokban. Ugyanakkor a járványügyi helyzetből adódóan most otthonról is lehet majd kapcsolódni a szentségimádásba személyes imával, rózsafüzérrel, zsolozsmával, szentírásolvasással. Több plébánia is közvetíteni fogja a szentségimádását a közösségi oldalakon. Az a fontos, hogy lélekben együtt vagyunk!

A világméretű szentségimádás szervezői mindenkit arra kérik, hogy minél több embert hívjanak a közös imára. Jelentkezni a corpusdomini.iec2020.hu oldalon lehet.

Kaszab Luca
Fotó: NEK